

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 7. decembra.

Istočno bojište:

Jučer su savezničke snage, koje nadiru u Vlaškoj zaposjele Bukarešt i Ploesti. Austro-ugarske čete stigle su u Campinu i gone protivnika od Sinaje na jug. Udružene čete generala pl. Falkenhayna privede su jučer 106 rumunjskih časnika i 9100 ljudi.

U Karpatima znatno je popustio ruski pritisk samo sjeverno od Trotuske doline i kod Dorna Vatre došlo je do slabijih napada, koji su potpuno odbijeni.

Kod vojske general-pukovnika pl. Tersizjanskog prodriješe bečki domobranici i nemačka odjeljenja opet kroz ruske predstražarske redove do neprijateljskog glavnog položaja i vratili se po odbijanju pet ruskih protunapada sa 40 zarobljenika i plienom od tri mašinske puške i jedne sprave za izbacivanje mina.

Uspjesima u Rumunjskoj postao je 6. decembar simboličan kao dan odmazde za najsravniju izdaju. Sjajan pobedonosan pohod odveo je saveznike u srce Rumunjske — od početka svjetskoga rata evo već četvrtu prijestonicu, koja se zauzima.

Sponosom može austro-ugarska vojna sila gledati na one čete, koje su, — utrkujući se sa njemačkim, bugarskim i otomanskim snagama, — imale udjela u slavnom podvizima protiv najnovijeg neprijatelja monarhije: na odjeljenja pokupljena na brzu ruku, koja su u početku rumunjskog rata u Erdelju prihvatila prvi udarac, na brdske brigade, koje su u Transilvanskim Alpima izvršile najteže zadatke, na čete, koje su učestvovalе u ofenzivi u Vlaškoj, ali i na hrabre branice istočnog Erdelja i šumskih Karata, o čijem se otporu skrhaše sve ruske bujice, na naše okušane pionire na donjem Dunavu, koji su izvršili jedno od najvećih ratno tehničkih djela u vaskolikoj svjetskoj povijesti, na naše topništvo i dunavsku flotilu, koja se odet onomad odlikovala prilikom odbijanja ruskih napada južno od Bukarešta, svi oni zaslužuju našu zahvalnost.

Talijansko i jugoslavinsko bojište:

Nije bilo naročitih događaja.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Događaji na moru:

Jedna od naših pomorskih letaćkih eskadra bombardovala je 6. ov. mj. letaćku stanicu Belignu i baterije na Sdobbij, i to u prkos rdjavog vremena sa vrlo velikim uspjehom. Potpuno su pogodjena tri letaćka hangara. U prkos žestoke odbranbe paljbe sve su se letilice vratile nepovrijeđene.

Zapovjedništvo mornarice.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 7. decembra.

Zapadno bojište:

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Na zapadnoj obali rijeke Maase provalila su odjeljenja westfalskog puka broj 15 poslije jake tepničke pripreme u francuske položaje na visini 304 i zauzeše vrh. Zarobljeno je tom zgodom 5 časnika i 190 francuskih vojnika. Izvidnici naše zarobile su u neprijateljskim položajima na „Mrtvom čovjeku“ 11 neprijateljskih vojnika.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog.

Zapadno od Lucka na Lugji provalila su njemačka i austro-ugarska odjeljenja u neprijateljske predstražarske položaje. Posada, sastojuća od 40 ljudi, je zarobljena. U noći je ovaj položaj očuvan protiv jakih neprijateljskih napada. I zapadno od Zaloscze i Tarnopola zarobile su naše izvidnice u neprijateljskim položajima 90, odnosno 20 neprijateljskih vojnika.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U šumskim Karpatima i u moldavskom pograničnom gorju traje topnička paljba i borba ispred položaja. Sjeverno od Dorna Watre i na Trotosulu je došlo do ruskih napada, koji su svi odbijeni.

Front maršala pl. Mackensona.

Veliki i odlučni uspjesi na gradili su jučer naše teške borbe i napose posljednjih dana. Čete IX, i dunavske vojske pod zapovjedništvom maršala pl. Mackensona porazile su u odlučnoj borbi neprijatelja i ruska pojačanja, koja su bila u velikoj brzini stigla na bojište. Kao nagradu vodji i vojsci zauzeli smo Bukarešt, glavni grad žrtve politike sila sporazuma, a i Campina, Ploesti i Sinaja su u našem posjedu. Potučeni neprijatelj odstupao na cijelom frontu prema istoku! Uz njemačke čete ponijele su se izvanredno junački i austro-ugarske, bugarske i otomanske čete. IX. vojska zarobila je jučer 106 časnika i 9100 neprijateljskih vojnika. Operacije i borbe teku dalje.

Macedonsko bojište:

Istočno od Crne Reke izbacio je poznati mazurski pješadijski puk broj 146 i nekoliko četa Bugara Srbe iz položaja, koje su bili prekojučer zauzeli. Zarobljeno je 6 časnika i 150 srpskih vojnika.

U dolini Strume odbijena su odbranbenom vatrom engleska odjeljenja, koja su pokušala, da se približe našim položajima jugozapadno i jugoistočno od Seresa.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Glas Sredozemnog mora.

„Da je rekao manje, rekao bi u stvari više“ — ova izreka važi kako za novog ruskog ministra-predsjednika Trepova, tako za njegovog talijanskog kolegu Bosellia. U groznici, koja ih je uhvatila uslijed pomjerenja situacije na njihovu štetu, sporazumni su ministri „blazogolagljiviji“ nego ikad i uživaju u slikama za budućnost od upravo tropske bujnosti. Spisak željenih božićnih poklona, koji iznosi Boselli, ni u čemu ne popušta onome, što je izneo Trepov, sve je lijepo riječima već sredjeno na stolu za božićne darove, Gorica pored Avlone, Jadran pored Sredozemnog mora. Ali na žalost, od tih lijepih igračaka neke su već u rukama druge sporazumne „dobre djece“, kao na primjer Sredozemno more, dok se opet druge stvari, kao na primjer istočna obala Jadrana, u opšte ne mogu dobiti na božićnjem trgu sporazumnih govornika.

No pored svih lijepih riječi, kojima talijanski ministar-predsjednik nije štedito u svome govoru, u njemu se na dva mjesta nalazi osjetna praznina, i to praznina o predmetu, po kojemu su se još prije najkraćem vremenu postavili najprejeraniji zahtjevi. Naime, nema ni riječi o neoslobodjenom Trentu i Trstu u vrlo ovlaš pomenutim talijanskim oslobodilačkim zadacima, a samo se suvim zlatom iskićuje, kao dragocjeni alem-kamen, Gorica, koja pored Avlone kanda predstavlja jedinu uspomenu na ovu sumornu oslobodilačku vojnu. A ovaj se govor Boselliev može u opšte smatrati značajnim ili čak epohalnim, jer on ne predstavlja ništa manje, nego li preokret u talijanskoj politici. Dok je do sada za Talijane Jadran bio samo i jedino „mare nostrum“, sada Boselli odnosno Jadranskog mora priznaje podjelu interesne sfere sa državama na istočnoj obali njegovoj, Srbijom i Crnom Gorom. Razumije se, da Boselli ništa ne govori o Austro-Ugarskoj, ali u ovom slučaju imena ne mijenjaju samu stvar. A da Adrija zbilja više nije kao do sada „az i izica“ talijanske spoljne politike, to se vidi iz smjelih pretenzija koje Boselli iznosi odnosno istočnog dijela Sredozemnog Mora. Time on zadire kako u francusku, a naročito u englesku interesnu sveru. Ko se sjeća, kako se hladno držala Engleska u pomorskim pitanjima i u pitanju snabdjevanja ugljen prema tom svom savezniku, taj će iz ovih Bosellijevih aluzija razabrati punovažnu konstataciju, koja potpuno opravdava umjerenost u aspiracijama prema sjeveru. Bosellijevi se navodi svode na to, da je Italija prenijela težište svoje politike sa sjevera na jugoistok. Time je Italija precizirala

svoj svjetski položaj, stvarajući sebi, na mjesto dosadanjih, nove suparnike. Do duše, nije nov pokušaj, da se stvori talijanska kolonijalna imperija, koji se ogleđao prvo u Abisiniji, a poslije u Tripolitaciji. Neuspjesi u tim pokušajima uvijek su nanovo davali maha talijanskim aspiracijama na sjeveru, toj jadranskoj politici, koja je najzad otpuno ugušila svijest o korisnosti bivšeg trojnoga saveza, koji je pomagao njene sredozemne aspiracije. Sada se vještački jadranski san opet izvitoperio, pa vidimo Italiju, gdje opet skreće onamo, gdje se već nalazila prije rata: na putu za jugoistok! Pa zašto je onda vodila ovaj krvavi i za nju ne baš tako slavni rat? Da bi najzad osvojila — Goricu? Izgleda da je zbilja tako, jer su Bosellijeve riječi prožete takvom toplotinom, kakva se gaji samo prema nekom krvavo stečenom i održanom jedincetu. Boselli je govorio o odbranbenom zidu, kojega sačinjavaju vojske Italije, koje stoje na kapijama i granicama države prema monarhiji. Ovo ne zvuči ni najmanje oiznizivo. Sve što je govorio Boselli izdaje osnovu, sadržaje u sebi program, prema kojem se čini daljnje ratovanje na strani sila sporazuma posve izlišnim. Mislimo, da nećemo poći krivim putem, ako upozorimo na senzaciju njegove politike. Ili je ona već posljedica rezistencije, koju provode talijanski socijalisti protiv daljnjeg vođenja rata?

TALIJANSKA KOMORA.

Govor Boselli-a.

Kb. Rim, 6. decembra.

U talijanskoj komori držao je ministar predsjednik Boselli poduži govor, kojim je u glavnom rekao ovo: „On priznaje, da se austro-ugarske čete još uvijek nalaze na vratnicama Italije i da će ova odbiti svaki pokušaj upada. Gorica, taj alem-kamen talijanski, oslobodjena je. Talijanske čete u Valoni i Santa Quaranti štite bok i leđa saveznika, s kojima se zajednički bori za oslobodjenje Srbije i održanje Rumunjske. Talijanska monarhica dobiće obilatu potporu i neprijatelj se ne usudjuje, da joj izidje na megdan. Za nabavku oružja, municije i ostalih ratnih potreba postoje dvije hiljade dvije stotine radionica, u kojima jedna petina radnika pripada ženskom spolu. Za sanitetsku negu i hranu vojnika odlično je postarano. Željeni kraj rata donijeće nam pobjedu i gospodstvo nad Jadranskim morem i nezastarjela prava naše narodnosti na istočnu obalu Jadranskog Mora, a uz čuvanje opravdanih želja slovenskih naroda, koji s nama granče. Mi vidimo u naprijed i želimo zajednički rad sa Srbijom i Crnom Gorom na ekonomnom i političkom polju. Uspostavljanje Srbije i Belgije jeste jedan od glavnih ciljeva našeg rata. Odašiljanjem naših četa u Solun posvjedočili

smo jedinstvo naše akcije sa akcijom naših saveznika i pridonijeli smo u toj stvari moguću našu bratsku pomoć Rumunjskoj. Time je Italija ujedno dala na znanje, da će uvijek tam biti prisutna, gdje su u pitanju njezini interesi. Italija je poglavito sredozemnomorska sila, ona na teži za nadmoćnošću, već za ravno-pravnom od budućeg međunarodnog ustava. Valona će ostati sigurna odbrana našeg strategijskog položaja na Jadranskom Moru i biće izlazna tačka našeg budućeg vrijednog trgovinskog širenja na Balkanu.

Rat sa Rumunjskom.

Car i kralj Karlo i zauzeće Bukarešta.

Kb. Beč, 7. decembra.

Iz glavnog stana za ratnu štampu javljaju, da je Njegovo Veličanstvo car i kralj Karlo povodom zauzeća Bukarešta brzoglasno čestitao pobjedu bugarskom kralju i sultanu. U brzojavu, upućenom bugarskom kralju, izriče Njegovo Veličanstvo svoju radost, povodom ovog najnovijeg i znatnog uspjeha vjernog savezničkog sudjelovanja na zemljištu izdajničkog susjeda, u koje su saveznici protiv svoje volje bili prinudjeni da udju i nadu, da će se protivnici u bliskoj budućnosti uvjeriti o besciljnosti daljeg krvoplića.

Brzojav Njegovog Veličanstva, upućen sultanu, pored čestitke na zajedničkom uspjehu završuje se nadom, da će saveznici u bliskoj budućnosti odnijeti odsudnu pobjedu nad svojim protivnicima.

Njemački car carici.

Kb. Berlin, 7. decembra.

Wolfov ured javlja: Njegovo Veličanstvo-car je uputio Njenom Veličanstvu carici sljedeći brzojav: Njenom Veličanstvu carici i kraljici Bukarešt je zauzet. Kakvi slavni, Božjom milošću postignuti uspjesi na putu potpuno pobjedi. Brzim udarcima naše su nesavršene čete, zajedno sa našim hrabrim saveznicima, tukle narod, gdje se god pojavio. Oprobano vodstvo utiralo im je put. Neka Bog i dalje pomogne! — Wilhelm.

Vojni guverner za Rumunjsku.

General Tüllf pl. Tschepe i Weldenbach, koji je postavljen na čelo vojne uprave u Rumunjskoj, rođen je 28. januara 1854. u Breslavi kao sin praktičnog ljekara dr. Tüllfa, sad je dakle u 63. godini života. On je god. 1874. postao poručnik, pa je, pošto je svršio ratnu akademiju, došao u glavni stožer vojske, gdje je kao satnik bio pomoćnik glavnog načelnika stana. Pošto se zatim vratio u redovnu vojnu službu, postao je načelnikom glavnog stožera 16. vojnog zbora. Kao pukovnik se nalazio na čelu 166. pješackog puka, kao general-major bio je zapovjednik desete pješacke brigade u Frankfurtu n. O., a kao general-tenant dvanaeste divizije u Neiseeu. Poslije je dobio osmi (rhenski) vojni zbor u Coblenu. Prilikom proslave vladavine cara Wilhelma 1913.

Podlistak.

Dr. Ćiro Truhelka, (Sarajevo).

Uloga Bošnjaka u prvom srpskom ustanku.

O prvom srpskom ustanku dosad se mnogo pisalo, ali ta tema još nije iscrpljena, po gotovo ne u koliko se odnosi na sudjelovanje Bošnjaka u operacijama, koje su konačno dovele do toga, da je ustanak ugušen. Koji su udjelili u tim operacijama, naročito u njihovim zadnjim fazama, imali Bošnjaci to će čitatelj razabrati iz ovih redaka.

Prvi srpski ustanak razvio se treće godine, iza kako je buknuo — da se posluži orijentalnom rečenicom „u sjeni“ rusko-turskog rata. Porta, imajući pred sobom neprijatelja od tako velike snage, zanemarila je malenog i tako se ustanak brzo širio i razmahao, te je odjednom postao opasnim problemom za tursku carevinu, a po gotovo za Bosnu, koja se nalazila u neposrednom susjedstvu, jer se ustanak mogao vrlo lako da raširi i onamo. Uslijed blizine bojišta bio je za Bosnu konačni efekt ove takozvane „lojalne revolucije“ od vanrednog interesa.

Pred menom leži nedatirana peticijska stanovnika gradova Užice i Sokola, u kojoj se obilije superlativa u izražaju, kojim se odlikuje samo turski, arabizirani profanki jezik, crta napredovanje srpskog ustanka. Ustaše osvojiše Sabac (Bugjurdelen), Smederevo Valjevo, Hram (Ihram) i Palanku-Hasanpašinu, poharaše i popljačakaše neposrednu okolinu Beograda, poubiše islamski narod, imanje mu razgrabiše te ga protjeraje iz gradova i varoši. Nasilju nije bilo ni kraja ni konca. Prvaci bosanski poslaše stoga caru adresu, a bosanski vezir Ebubekir-paša dobi na to zapovijed, da sa Drine udari na ustaše. Paša digao je zaime i spahije, staru bosansku feudalnu vojsku, te s njome pregazi Drinu, no sreća mu ne posluži: ustaše ga potuku, nagnaše ga u bijeg preko Drine, a proganjajući njegovu vojsku, poubišahu mnoštvo bosanskih zaima i spahija, te im otešahu silan plijen (1804.).

Osokoljeni ovim uspjehom krenuše ustaše na istok, osvojiše Karanovac (Kraljevo) i Trstenik pa pokušaju na Užice i Soko, koje gradove opkoliše sa svih strana te ih počnu biti topovima. Kud god je ustaška vojska prolazila razbijala se muslimanski narod: stari, žene i djeca, goli i bos, samo da spaše glave od neprijatelja. Kad izbiše znakovi, da će ustanak planuti i u Bosni, da će se tamošnji srpski narod dići na oružje, nadošlo je skrajnje vrijeme, da se što odlučna poduzme.

Medjutim svrgaše Ebubekir-pašu sa bosanskog vezirstva, a njegovog nasljednika Osman-pašu Gurdžiju stiže, prije nego što je nastupio vezirsko zvanje, ista sudbina. Mustafa-paša Novošeherlija, kojeg imenovala iz Osman-paše, poboljevalao je i umro u Travniku, gdje ga pokopaše kraj medrese.

Baš kada su Srbi 1806. navalili i opkolila Užice imenovao je bosanskim vezir-mehmed-Huršid-paša, komu je vijest o tome stigla na putu u svoju vezirsku stolicu Travnik. Čim je onamo stigao, odmah je sazvao vijeće bosanskih ajana. Na brzu ruku sabra, što je mogao bosanskih spahija i janičara-serdengečija te glavom krene da oslobodi Užice i da pomogne građanima, koji su patili od gladi i oskudice.

Da sebi osigura ledja, zapovijedio je, da Davudbeg iz prozorske nahije sa 50 odabranih ljudi čuva višegradsku čupriju na Drini; dva barjaka vojske iz stolačkog kadiluka pošalje da operiraju oko podsjednute Užice. A pošto je od uroda saznao, da Kara-Gjorge sa 15—20.000 ustaša misli iz potać u noći navaliti na njegovu vojsku, odlučio da tu namjeru osujeti time, što će prije navaliti na njih, nego će oni moći udariti na nega. Ustaše, kojima je to bilo izvan svakog računa, smetoše se i razbjegloše; a Mehmed-Huršef-paša zarobi turski običaj bijaše, da se sa ratnim zarobljenicima postupa što okrutnije, da im se glave odsijeku, osole i strpane u vreće spremne u vezirsku sijelo ili ravno u Carigrad, gdje bi ih naticali na koplja i njima pokitili gradske bedeme. Mehmed-paša zazradio je od ovakog barbarstva; on posla četiri zarobljenika sa zarobljenim barjacima u Travnik i zabrani, da se ostalim i najmanje zlo učinu. Ova „očita slabost“ prema ratnom robu, koja se protivila tradicionalnim ratnim nazorima

bosanskih spahija prošlih vijekova, uznudila je Bošnjake. Oni zatraže od vezira, da smakne bar jedno ustaško barjaktara, koji se vanredno junački borio i ubio četvoricu Bošnjaka, a mnogo ih izranilo. I sada se odigrao u vezirovu taboru prizor, koji podsjeća na sjajne uspomene sredovječnog vitezstva: veledušni vezir odbije taj zahtjev i onda, kada ga ponoviše oni, koje je barjaktar izranio, vraća vezir sablju zarobljenom barjaktaru, no ovaj je nehtjede primiti, jer nije bila snažna, da ga obrani od zarobljenja. Paša uz sada vlastitu sablju, pokloni je barjaktaru i pušti ga da pođe svojima i da im priča „kako Mehmed-paša postupa sa neprijateljima-junakom“.

Bošnjaci ne oprostije ovu epizodu nikada svome veziru i ako je njegova pobjeda bila odlučna, jer je uslijed nje oslobodjeno Užice. Već početkom augusta dobiše sarajevski tefterdar Abdul Kerim i njegov pomoćnik Numanbeg nalag, da što brže šalju dvopeka spašenim, ali izglednim užičkim stanovnicima.

Kad je Mehmed-paša na izmaku prve godine svog vezirovanja ponovno potvrđen u svojem zvanju, počeoše Bošnjaci, naročito age sarajevske, da protiv njega rovale i da u Carigradu isposuju njegovo svrgnuće. Prijateljski odnošaj njegov prema francuskom konzulu Davidu bijaše povod, da ga razglase frankomanom; njegovo veledušje prema srpskom robu smatralu slabošću, a osim toga ga okrivile, da se pod izlikom ratnog nameta prilikom srpske vojne obogaćuje. Veziru

bila tu intrige poznate, no on je bio nemoćan da ih svlada, jer je za kratkotrajne vlade Mustafa IV. u Carigradu zavladao reakcionarni smjer te je vezir pred prijateljima izražavao bojazan, da će ga njegovi protivnici odista svrgnuti.

U to stiže na ruke bosanskog divana početkom aprila 1807. vijest, da se Srbi opet spremaju na Užice, da je u Beograd i Sabac unišla ruska posada, u Kraljevu (Karanovcu) da je utaboreno 30.000 ustaša i da na Drini uhvatiše uhodu, barjaktara u Kara Gjorgjevoj vojski, koji se vraćao iz Bosne, gdje je imao pobuniti pravoslavno stanovništvo. Listo vrijeme sače u Bosnu carski ferman, iz kog se razabire, da je Porta počela ozbiljnije shvaćati srpski ustanak. Selj-ul-Islam Mustafa Atalah efendija izdao je fetvu protiv Srba, koja veli: „da je krv ometnuta raje halala“, to jest, da se ustaše, staro i mlado, mogu klati, paliti, robiti i sve imanj; njihovo sa zemljom poravniti. Po ovom ferману imali su Osman-paša i Huršid Ahmed-paša operirati od Niša, a Mehmed-Huršef-paša iz Bosne. Da sebi osigura ledja izdao je valija 15. aprila bujrunljiu, kojom zapovjeda razoružavanje hrišćanske raje u Bosni; time se htjelo zapriječiti da ustanak ne plane i ovdje. Povjerenikom za ovo razoružanje imenovao je nekog Beširbega.

Da je ova mjera bila potrebna, dokazala je provala Srba preko Drine, koji su u isti čas u tri kolone prošli rječu i krenuli na Jačinu. Janju popališe, a za njom navale na Fjelinu. Pravoslavni narod u donjoj Posavini diže se listom i popali Koraj

* Po domaćim turskim dokumentima i po spisima pariske arhive.

dobro je pleinstvo. Rheinski je zbor imao prilike, da se odmah u samom početku borbi naročito odlikuje. I general Tülf je jedan od prvih bio, koji je odlikovan željeznim krstom I. reda. Docnije je general Tülf bio stavljen na raspoloženje vrhovnom zapovjedniku istoka za upravu ruske Poljske, kada je u junu 1915. došao u mir. Generalu se pridaje velika upravnička sposobnost, te se može očekivati, da će on na teškom položaju u Rumunjskoj, gdje su mu pored njemačkih i predstavnici ostalih središnjih vlasti podčinjeni, uspješno djelati.

Vlada u Jašu.

Kb. Bern, 7. decembra.

Pariski „Agence Fournier“ rasprirošava vijest, da je Jaš postao središte Rumunjske. Uskoro će parlament u Jašu održati prvu ratnu sjednicu.

Posljednji časovi Bukarešta.

Stanje u prijestonici neposredno pred pad. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) München, 7. decembra.

Prema vijestima odeskog lista „Novosti“ izgleda, da je u Bukareštu posljednjih dana pred njegov pad vladalo strašno rasulo. Antidinstičke i antimilitarističke demonstracije dostigle su takav razmjor, da je upravnik redarstva bio prinudjen da naredi, da se zasebno čuvaju ulazi u sve veće domove. Masama su hapšeni sumnjivi ljudi i optuženi za veleizdaju. Po Bratianovoj naredbi stavljeni su kao veleizdajnici pod vojni sud dr Krsta Rakovskij i mnogi drugi prvaci socijaldemokratske stranke.

Dubok utisak na zapadu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Zeneva, 7. decembra.

Njemački ratni izvještaj o Rumunjskoj izazivaju u zapadnim zemljama ogromne utiske, jer je još postojala nada, da će Rusi spasiti stanje, a toga su agencije Havas i Stefani još u toku posljednjih noći rasprostirale pouzdane vijesti.

Bijeg iz Rumunjske u masama.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). München, 7. decembra.

„Odeskij Listok“ javlja: Rumunjsko stanovništvo bjega u takvim masama, da su ruske granične vlasti zatvorile granicu kod Reni, dok ne stignu nova četina kola. Odigravaju se neopisani prizori nevolje ovih masa.

Sastanak između kralja Ferdinanda i cara u unutrašnjosti Rusije. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). München, 7. decembra.

Ruski ured za štampu saopštava, da sastanak između kralja Ferdinanda i cara neće biti na rumunjskoj granici, uslijed neodlučivosti brzog prodiranja neprijateljeva, nego će biti u unutrašnjosti carevine.

Utisak u Londonu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Berlin, 7. decembra.

„Lokalzeitung“ javlja iz Kopenhagena: Poražavajući utisak, koji je izazvalo pobjedonosno napredovanje savezničkih četa u Rumunjskoj, pojačava se još i time, što su središnjim vlastima, kako se to u Londonu otvoreno priznaje, pale u ruke ogromne zalihе. U engleskim se upravnim krugovima otvoreno govori, da se povodom plijena, koji su središnje vlasti zadobile u Vlaškoj u stoci, hrani stočnoj, žitu i mineralnom ulju, njihova otporna snaga znatno povećava.

I Derventu. Tom prilikom poginulo je: 700 muslimanskih vojnika, koliko je pak mirna naroda sa njim čeno ni tome se broja ne zna. Međutim poruži Ali-paša iz Zvornika sa vojskom, sabranom na brzu ruku, te potuče Srbe i baci ih preko Drine.

Vezir se požuri, da što brže sakupi novu vojsku. Bujmudije poletješe na sve strane, pozivajući spahije u boj, i rog maha zapovjedi vezir sarajevskim janjčarima, da se okupljaju u alijem h-podno Višeg ala da se čuvaju razja barjake. Tri barjake ser da čuvaju ćupriju, a šest njih, kojima je janjčarski serturnadžija Ahmed imenovao bašagom (zapovjednikom) Abdulhagu Kakučića, imalo je krenuti na Novu Varoš, da brane vezu sa carevinom.

Sam valja krenuo je već 3. maja iz Travnika prema Sjenici, ostavivši na divanu kao za nj nika Sulejman-pašu Skopljaka. U Sarajevu bijaše u to doba sve užurbalo kao nikad prije. Age pohitješe i opretili se da što prije stignu na ročište; iz Visokog, Vareša, Foče, Kreševa, stiže janjčarska četa za četom, sve po sto momaka, a u Rogarima upog i četa od 500 neprijateljskih vojnika. I ratni plan zasnovan je na brzoj ruci: Iz Novog Pazara vodiće vojsku muteselim Mehmed-paša Kurt i Numan-paša Ipeklija; iz Srebrenice Hasan-paša Srebrenica i Hadži Salih-beg Srebrenica; iz Zvornika Ali-paša i Smail-paša; sam vezir Mehmed Husref-paša vodiće Bošnjake. Sva ta vojska juri prema jednoj tački, prema Užicu, koje su Srbi opet opkolili.

(Nastaviće se).

FRANJO JOSIP PRVI.

Pomen za pok. cara i kralja Franju Josipa na Dunavu.

Iz Svistova pišu nam pod 30. novembra: Na Dunavu ispod Svistova, na onom znamenitom mjestu, gdje je prije osam dana uz pomoć c. i k. dunavske flotile izvršen prelaz preko Dunava, odslužen je danas svečan pomen za pokojnog cara i kralja. Na jednom od monitora, koji se tamo nalazio bio je postavljen oltar, prekriljen carskim bojama. Časnici i posada bili su u pohodnom odjelu postrojani na palubi svojih brodova. U 11 sati stigao je na monitor maršal P. Mackensen, gdje su bili okupljeni zapovjednik c. i k. dunavske flotile, dalje general Gaugl i mnogi drugi austro-ugarski časnici. Za vrijeme pomena kružio je nad monitorom jedan c. i k. pomorski letač. Počasna straža izvršila je „pozdrav“ i trubnim je znacima davala ostalim brodovima znak o početku i toku svečanog čina. Kroz molitve provlačio se zahvalni i zadovoljni osjećaj, da je sada opet slobodan Dunav, što ga je uzvišeni pokojnik bio povjerio na čuvanje i odbranu ovim istim časnicima i mornarima.

Izjava saučesća biskupa u Kielce.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Lublin, 6. decembra.

Ured za štampu vojne glavnice gubernije saopštava: Povodom smrti cara i kralja Franje Josipa I. poslao je biskup u Kielce, Losinsky, glavnemu guverneru slijedeći brzojav saučesća: Povodom smrti velikoga katoličkog cara i kralja Franje Josipa, koga su narodi austro-ugarske monarhije ljubili, a kog je cio svijet poštovao, šaljem izraze svoga dubokog saučesća, poniznosti i žalosti.

Glavni guverner je za blagodario brzojavom putem na izrazima saučesća.

Kriza u Grčkoj.

KAKO JE TEKLA GRČKA KRIZA. Historijat odnosa sila sporazuma sa Grčkom.

Posljednji događaji u Grčkoj daju nam povod, da se obazremo na patnje, koje ova zemlja već više od godinu dana podnosi od strane onih sila, koje se toliko hvališu svojom „zaštitom malih država“ i „borbom za slobodu i pravdu“. Te patnje su otpočele onog dana, kad je odzvonilo galipoljskoj pustolovini i započela ofenziva središnjih vlasti u Srbiji. Paljba iz teških topova na Dunavu i Savi 19. septembra 1916. pod Beogradom značila je poglavito za Englesku slom njezine balkanske politike i opasnost po njezine sebične istočne interese, ako po napuštaju Galipolja ne bi mogla da se dočepa nove oslone tačke u trakijskom primorju. A kad su saveznicu u dugačkom frontu i s jakim silom pošli protiv Srbije i kad im se je u oktobru i Bugarska pridružila, onda su i ostale sile sporazuma uvidile, da je njihova stvar na Balkanu u velikoj opasnosti. Da spasu što je još bilo za spasavanje, pristaje uz pomoć Venizelosa a pod izgovorom spasavanja Srbije najprije s 18.000 ljudi engleskih i francuskih četa u solunski zaliv, a zatim zatražiše od Grčke, da u smislu ugovora prijetele Srbiji u pomoć. Kralj Konstantin odbio je tu želju, dokazujući, da u ovom slučaju po njegovom mišljenju nije nastupio „casus foederis“. Tada se sile sporazuma latiše po planu protivpravnih i ponižavajućih mjera, da bi Grčku natjerali, da stupi u rat.

U Solunu nalazeće se engleske i francuske čete budu pojačane, a 30. oktobra konsuli savezničkih država uhapšeni. Istog dana posjeli su 500 Francuza ostrvo Kasteloriso. Početkom decembra tražio je sporazum od Grčke, da ova povuče svekolike svoje čete iz Soluna i njegove okoline, da sporazum isključivo raspolaže željeznicama i drumovima s one strane pruge Bitoli—Solun i da ima pravo, da u tvrdjuje Solun i halkanidsko poluostrvo kao i uzimanje pomorske pokcije u svoje ruke.

11. januara 1916. posjedoše Francuzi Krf i Achilejon i uvedoše tamo francusko-srpsku upravu, a 29. januara zauzeše utvrđenje Kara Burun i tvrdjavicu Kuna Kale na ulazu u solunski zaliv. No i to nije bilo dovoljno. Sporazumne sile jednim zajedničkim korakom dadoše grčkoj vladi na znanje, da je ratni savjet naredio vojno posjednuće svih grčkih željeznica i brzojavnih stanica.

Idući mjeseci donijehse masu nasilja. Taž je 6. juna izvršena blokada nad cjelokupnim grčkim primorjem. 8. juna morala je grčka vlada da razoruža rezervu najstarijih 12 godišta, a 12. juna morala je da izrekne opštu demobilizaciju vojske i mornarice. 21. juna tražio je sporazum zbicanje Skuldissovog kabineta i postavljanje ministarstva bez političke boje, raspuštanje komore i raspisivanje novih izbora, kao i kontrolu nad grčkom policijom.

A da bi svome zahtjevu dala jaču važnost, krstarila je pred Pirejom jedna englesko-francuska eskadra.

Od 1. septembra 1916. postaše mjere protiv Grčke još oštrije. Toga su dana u Solunu nasilno razoružane kralju odane grčke čete. Idućeg dana pojavila se pred Pirejom eskadra od 30 ratnih brodova i mnogobrojnih prevoznih brodova, da iznudi najnoviji zahtjev sila sporazuma: nadzor nad cjelokupnim poštanskim i brzojavnim saobraćajem i progono stvo nepodesnih stranaca. 3. decembra iskrcale su se čete u Pireju, te su zaplijenile tamo nalazeće se njemačke brodove. To isto desilo se u Salamini i Eleuzisu. Tada počehse i Talijani da posjedaju Epir i da razoružavaju tamošnje grčke čete. Oko polovine septembra nastalo je odčjepljenje Mačedonije, koja se s ostrvima proglasila republikom pod predsjedništvom Venizelosa.

12. oktobra tražio je sporazum predaju grčke mornarice, a krajem istog mjeseca premještaj svih grčkih četa iz Tesalije i Epira u Peloponez. Lakši grčki ratni brodovi dodijeljeni su sporazumnoj eskadri pod francuskom zastavom. 8. novembra zaplijenjeni su arsenal u luci od Salama kao i arsenal i municijona stovarišta grčke mornarice u Ateni, a oko polovine novembra zahtjevano je izgnanstvo poslanika savezničkih sila i predaja znatnog ratnog materijala, topova, municije, pušaka i željezničkih kola. Ovome posljednjem zahtjevu oduprla se grčka vlada, te je tako došlo do poznatih borbi u Ateni.

To je u glavnijim potezima istorija patnji jedne male države, čiji se jedini „zločin“ sastojao u tome, što želi da oстане neutralna.

Stanje u Ateni.

Kb. Paris, 7. decembra.

„Temps“ javlja iz Atene: Stanje je nepromijenjeno. Naoružani pričuavnici neprestano krstare po ulicama. Kralj, sa članovima kraljevske porodice, nalazi se u dvoru.

Anarhija u Ateni.

Kb. London, 7. decembra.

„Daily Telegraph“ dobio je u nedjelju ovo saopštenje iz Atene: Atena je bila jučer pozorna čitilje anarhije. Vojnici bez časnička i oružani građani pucahu u svima dijelovima grada na domove venizelista. Svaki venizelista, koji se usudio na ulicu, gonjen je kao pseto, tučen je, ranjavan je i zatvaran. Od petka je brzoj. ured u Ateni, kamo dopire kraj morskog kabela opet pod grčkom kontrolom. Francuzi su izbačeni iz ureda. Dospisnik dodaje, da bi bilo besciljno, htjeti uljepšavati fakta, da su sile sporazuma pretrpile potpuni slom. U nedjelju u veče javljaju istom listu iz Pireja: Kralj mobilise u tišini. General Dusanis otpočeo je u Ateni svoju djelatnost kao šef glavnog stožera. On je već prije tri dana naimenovan, ali je naimenovanje držano u tajnosti.

Mir u Ateni.

Prijavljeno 70.000 pričuvnika za vojnu službu. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Milano, 7. decembra.

„Secolo“ saznaje iz Atene: Mir traje i dalje, tramvaj su počeli ponovo da rade. Oštećene su mnoge novinarske zgrade i gostionice, iz kojih je pucao. — Venizelistički načelnik Atene, Benakis, pušten je u slobodu.

Broj pričuvnika, koji su se dobrovoljno prijavili za vojnu službu, prelazi 70.000.

Opsadno stanje u Grčkoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Zürich, 7. decembra.

„Petit Journal“ javlja iz Soluna: Atenska vlada je proglasila opsadno stanje u cijeloj Grčkoj.

„Matin“ javlja: Poslanici sporazuma pobjegli su u pristanišna mjesta. Konzuli traže svakoga dana ratne i pomoćne brodove iz Soluna.

Još nove pojedinosti.

Kb. London, 7. decembra.

Naknadno se javlja o događajima u Ateni od 1. decembra, da su saveznicu iskrcavajući se zapali u klopku i da su bili opkoljeni još prije no što su mogli ispalti jedan metak. Predaja je samo time spriječena, što je jedan francuski ratni brod odmah vanrednom preciznošću izbacio nekoliko metaka u blizinu kraljevog dvora. Samo u nedjelju uapšeno je 1000 Venizelista.

Njemački sud o događajima u Ateni.

Kb. Berlin, 7. decembra.

„Nordd. Allg. Zeitung“ piše: Sporazum je zaprijetio Grčkoj pucajnjem na Atenu, da bi na taj način iznudio predaju nekoliko baterija. On je dakle bio gotov, da uništi Akropolis i ostale spomenike, koji su cijelom obrazovanom svijetu dragi, a sve zbog nekoliko topova. Samo popuštanjem grčke vlade sačuvalo je obrazovani svijet od tog nenaknadivog gubitka. Tako rade zaštitnici malih naroda i kulture, kad je u pitanju dobitak, i ako je on, kao u ovom slučaju, gdje se ticalo samo nekoliko topova, skoro bez vrijednosti. Sapienti sat est!

Položaj je još jednako ozbiljan. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zeneva, 7. decembra.

Havasov ured javlja iz Atene, da za sada vlada tamo relativan mir, ali da je položaj još jednako ozbiljan. Venizelisti su jednako izloženi neprijateljstvima i svakovrsnim mjerama, kao što su pretresi stanova i tako dalje.

Grčka se sprema na rat sa sporazumom.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Amsterdam, 7. decembra.

„Daily Telegraph“ javlja iz Atene: Greci se očigledno spremaju na rat protiv nas. No za sada oni pokušavaju, da prividno pomirljivim držanjem dobiju vremena, da mobilišu što više vojnika.

Jedan narod u očaju.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Bern, 7. decembra.

„Berner Tagblatt“ piše u članku „Jedan narod u očaju“: Grčki narod, ogorčen unižavanjima i neprekidnim zlostavljanjima od strane sporazuma, latio se u očajuju oružja i, ne vodeći računa o posljedicama, rastjerao je mučioce. U kome ima ma i najmanje domovinskih osjećaja, taj će ovo djelo pomisliti. Bez ikakvog uredjenja Greci su slijedili presto potrebi samoobrane i samoodržanja. List dalje dolazi do zaključka, da išvajcarski narod ne bi mogao drugčije raditi, kad bi pritisak na Švajcarsku postao i suviše težak.

Engleska ne pušta grčke državljanе. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Zeneva, 7. decembra.

„Matin“ javlja iz Londona, da je engleska vlada zabranila odlazak iz Velike Britanije svima grčkim podanicima bez razlike, koji se tamo nalaze.

Zaštita njemačkih interesa u Grčkoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Berlin, 7. decembra.

(Wolffov ured). Pošto je carski poslanik u Ateni grof Mirbach-Harfi napustio Grčku, to je zaštitu njemačkih interesa u Grčkoj primilo u svoje ruke nizozemsko poslanstvo.

Umirujuće saopštenje grčkom stanovništvu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Haag, 7. decembra.

„Times“ javljaju iz Atene, da će sile sporazuma tražiti potpunu kontrolu nad željeznicama, poštom i brzojavom. Francuski vojnici, slobodni prilikom borbe, pušten su na slobodu. Sva vojna odjeljenja francuska uputila su se u Pirej. Novu uzrujanost izazvao je glas, da se i grčke čete šalju tamo. Poslije konferencije s admiralom Fournetom, francuskim i engleskim poslanikom, čete sila sporazuma ponovo su se ukrcale. Poslanici sporazumnih sila pohodili su grčkog ministra spolnih poslova, poslije čega je upućeno narodu umirujuće saopštenje.

Pukovnik Zimbrakakis, predjašnji glavar redarstva u Ateni, uapšen je. Grčka vlada izvjavljuje, da su događaji za žaljenje, ali bi bila velika katastrofa, kad bi ti događaji doveli do konflikta s državama, prema kojima Grčka osjeća veliku blagodarnost i s kojima želi, da održava dobre odnose.

Nezadovoljnost engleske štampe.

Kb. Rotterdam, 7. decembra.

„Nieuwe Courant“ javlja iz Londona: Cjelokupna engleska štampa nije zadovoljna tokom događaja u Ateni. „Times“ govori o jednom nasjedanju sporazuma. „Daily News“ veli, nije više vrijeme za riječi, posljednja je iluzija o vjernosti kralju Konstantinu, ako je te iluzije u opšte i bilo, nestala. Ne treba ni za jedan čas više oklijevati, treba raditi. Koraci moraju biti vrlo odlučni i moraju se odmah preduzeti. „Morning Post“ piše: Vojnici u kralja Konstantina gomilaoša, sam je kralj izdajnik vlastite zemlje a prema sporazumu je on pravi zločinac.

Molbe grčkih konzula u Engleskoj za uklanjanje sa položaja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Amsterdam, 7. decembra.

Jednom se ovdajšnjem listu javlja iz Londona, da je grčki poslanik Genadius i grčki konzul u Londonu, a tako isto konzuli u Manchesteru i Liverpoolu molili, da se uklone sa svoga položaja, jer se ne mogu dalje slagati sa kraljevom politikom.

Austro-Ugarska.

Car i kralj Karlo u njemačkom glavnom stanu.

Dogovori sa njemačkim carem i maršalom Hindenburgom.

Kb. Beč, 7. decembra.

Brzojavljaju iz glavnog stana ratne štampe: Njegovo Veličanstvo car i kralj Karlo primio je danas u glavnom stanu nadzornika topništva general-pukovnika nadvojvodu Leopolda Salvatora i načelnika glavnog stožera maršala baruna Conrad-Hötendorfa.

Poslije toga odvezlo se Njegovo Veličanstvo u glavni stan njemačke vojske u pratnji maršala baruna Conrada, gdje su pregovorali sa njemačkim carem i maršalom Hindenburgom.

Car Wilhelm vraća posjetu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Berlin, 7. decembra.

Wolffov ured javlja: Njegovo Veličanstvo njemački car, praćen svojim načelnikom vrhovnog glavnog stožera maršalom pl. Hindenburgom vratio je posjetu svome uzvišenom savezniku, posjećujući danas c. i k. glavni stan.

Njegovo Veličanstvo car i kralj Karlo podarilo je njemačkom carevoj vojsci za zasluge I. reda sa ratnim odličjem, a ovaj opet svom uzvišenom savezniku žirovni vijenac k. redu Pour le Merite.

Hrvatski sabor.

Kb. Zagreb, 7. decembra.

Sabor kraljevine Hrvatske-Slavonije i Dalmacije sazvan je za 14. decembra na zasjedanje.

Grof Paar teško obolio.

Kb. Beč, 7. decembra.

Glavni pobočnik pokojnog Njegovog Veličanstva cara i kralja Franje Josipa I. grof Paar je teško obolio. Njegovo je stanje beznažno.

Kancelar za Galiciju?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Lavov, 7. decembra.

Kako „Kuryer Lwowski“ javlja, radi se sad na nacrtu o zasebnom položaju Galicije. U tom radu učestvuju osim Bobrżynskog još i Bilinski i grof Goluchowski. Postoji namjera, da se na čelo Galicije postavi ličnost, koja će nositi naziv kancelar. U izgledu je, da na to mjesto dođe grof Goluchowski.

Njemačka.

Njemačke podmornice bombardovale portugalski grad.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Lisabon, 7. decembra.

Prema saopštenju agencije Havas provale su prekjučer njemačke podmornice u luku Funchal i navale na jedan francuski brod sa ratnim materijalom i jedan engleski trgovački brod. Potopljena je jedna francuska topovnjača. — Pošto su obalne baterije otvorile vatru, njemačke su podmornice otploville.

Kasniji zvanični izvještaj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Zeneva, 7. decembra.

Portugalsko ministarstvo mornarice saopštuje zvanično o napadu njemačkih podmornica na luku Funchal ove potankosti: U luci Funchal, potopljeni su francuski matični brod za podmornice „Kanguro“, engleski parobrod „Dacia“ i francuska topovnjača „Surprise“. Poslije su podmornice kroz dva sata bombardovale grad iz udaljenosti od dvije milje od obale.

Stvarna je šteta od bombardementa neznanat. Od francuske topovnjače poginulo je 34 mornara i zapovjednik broda. Poginulo je i nekoliko Portugalcara, koji su bili na potopljenim brodovima.

Pisanje „Tempsa“.

Kb. Bern, 7. decembra.

O napadu podmornice na Funchal piše „Temps“: Ovim počinje za plovidbu podmornica novo doba. Tiče se pravih operacija protivu obale. Ako su se slična preduzeća mogla do sad smatrati kao događaji, danas se mora računati sa jednim sistemom i sa daljim napadima. Podmornice se sve više suđu topovima, što je ranije bio jedan izuzetak.

Turski mornari u Njemačkoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“). Beč, 7. decembra.

„Politische Korrespondenz“ javlja iz Carigrada, da je otšlo u Njemačku deset turskih pomorskih časnika i četrdeset mornara, koji će učestvovati u velikim vježbama njemačke mornarice.

Rusija.

Turski sud o govoru Trepova.

Kb. Berlin, 7. decembra.

Iz jednog razgovora sa turskim vojnim izaslanikom pukovnikom Sukri begom saopštavaju „Vossische Zeitung“ slijedeće: Sukri beg je izvjavio: Govor Trepova je najsjajnije opravdanje turske politike, koja zastupa zajednički rad sa središnjim vlastima do posljednjeg kapi krvi. Na jednoj strani Trepov izvjavljuje, da Rusija već hiljadu godina težila za slobodnim izlazom na jug, za slobodnim izlazom na otvoreno more, šta više, on se usudjuje da pustolovno tvrdi, kako Rusija ima prava na Dardanele i na Carigrad. Istim dahom on ne preza protivuriječnosti, da opsjeni svoga gospodara, da su saveznicu Rusije moguće činiti, da Tursku zadržu od učesća u besmislenom neprijateljstvu, zjamčavajući Turskoj neprikosnovanost i njenu nezavisnost, pa su još i izvjesne dobiti stavlili u izgled. Kako se slaže pravo na

Carigrad sa neprikosnovenošću turske oblasti?

Na pitanje, da li će Turska na ovaku drskosti Trepova naročito odgovoriti, rekao je Šukri beg: Mi ćemo našu vojsku u određenom cilju i potpuno po primjerku njemačke vojske preobraziti. To je najpouzdanija zaštita protivu ubraženog prava Rusije na Carigrad i Dardanele.

Američke su bombe uzrok katastrofi u Arhangelsku.

(Naročiti brzojav "Beogradskih Novina") New-York, 7. decembra.

Prema saopštenju Reuterovog ureda, prijavi se trgovački ataše kod ruskoga poslanstva glavnom državnom redarstvu u New-Yorku, da je eksplozija u Arhangelsku uslijedila uslijed bombe, koje su bile podmetnute u ladji prije njenog odlaska iz Amerike.

Uapšen je neki Samuel Gater u Brooklynu, na kojega je pala sumnja, da je sudjelovao kod podmetanja u bombi na municijoni brod, koji je bio određen za Rusiju.

Arhangelska katastrofa djelo ruskih revolucionara.

Nove pojedinosti. Dosad uvrđeno 12.000 žrtava. (Naročiti brzojav "Beogradskih Novina") Zürich, 7. decembra.

Iz Göteborga u Švedskoj javljaju, da je katastrofa u Arhangelsku djelo ruskih revolucionara.

Posada jedne ruske pomoćne krstarice pričala je nekolicini danskih mornara, da je među pristanišnim radnicima u Arhangelsku već prije nekoliko sedmica utvrđeno postojanje buntovničkog pokreta i da su vlasti uzalud pokušale, da uguše ovaj pokret. Još dana u oči eksplozije upotrijebila je pristanišna straža najakige protivu radnika, koji se nijesu htjeli pokoravati njihovim naredbama i koji su bili nasilno otklonili nadzornike.

Sutra dan u jutro izbio je jednovremeno na nekoliko mjesta požar, koji je u brzo dchvašo slagališta municije. Nastaje čitav niz eksplozija, jedna strašnija od druge. U pristaništu odletio je u vazduh jedan veliki parobrod, natovaren municijom. Osim toga uništeno je još četiri engleskih, četrnaest ruskih i dva američanska broda. Pristanišni kraj grada je potpuno razoren.

Prema pričanju tih mornara do sada utvrdjeni broj mrtvih prešao je 12.000.

Nova nesreća u Petrogradu.

(Naročiti brzojav "Beogradskih Novina").

Berlin, 7. decembra. "Lokalanzeiger" javlja, da "Rječ" donosi izvještaj o novoj katastrofi u jednoj tvornici municije u okolini Petrograda. Nepoznat je uzrok katastrofe. U času, kada se dogodila katastrofa, bilo je u fabrici oko 1000 lica, koja su izgleda sva postradala. Tom je eksplozijom potpuno uništena ova tvornica. Detonacija je bila toliko jaka, da se čula u cijelom Petrogradu. Mnogim su domovima prsila prozorska okna uslijed siline vazdušnog pritiska. Vodi se stroga istraga.

Parlamentarna kontrola u vojsci.

(Naročiti brzojav "Beogradskih Novina").

Kopenhagen, 7. decembra. Dvije stotine i deset poslanika demne podnijeli su prijedlog za ustanovljenje parlamentarne kontrole za vojsku i mornaricu. Smatra se, da je taj prijedlog prvi udar, nanesen novom ministru predsjedniku Trepovu.

Švajcarska štampa o Trepovu.

Kb. Bern, 7. decembra.

"Gazette de Lausanne" primjećuje govoru Trepova, mjesto da osvjetljava, Rusima nije još pošlo za rukom da oslobode ni svoje vlastito zemljište.

Pitanje mira.

Engleski poziv Wilsonu za intervenciju. Značajna izjava jednoga engleskoga parlamentarca. (Naročiti brzojav "Beogradskih Novina") Frankfurt, 7. decembra

"Frankfurter Zeitung" javljaju iz New-Yorka: Trevelyan, član engleskoga parlamenta uputio je otvoreno pismo Wilsonu, u kojem traži njegovu intervenciju, navodeći da su svi narodi siti rata. Trevelyan traži, da Amerika potpomogne konferenciju neutralaca radi pregovora o miru, i to da odmah preduzme prve korake u tome smjeru.

WILSONOVA POSLANICA KONGRESU.

Rokord kratkoće. — Željezničarska pitanja. — Spoljna trgovina. Kb. Washington, 7. decembra.

"Reuterov ured" javlja: Wilsonova poslanica kongresu, koja prema dosadašnjim publikacijama te vrste predstavlja rekord u kratkoći, bavi se isključivo unutarnjim stvarima, a naročito sa uređenjem radničkih prilika na željeznicama i uvođenjem osmosatnog radnog dana.

Wilson predlaže, da se svi radnički srovi riješe javnim izbornim sudovima. Ne smije biti, da zemlja uslijed oskudice u izbornim sudovima trpi oskudicu. Može se lako pomoći svemu tome. Ako se traži, da se organizacijama željezničara oduzme mogućnost, da obustave željeznički saobraćaj, dok stvar ne bude ispitana i dok narod ne da svoj sud, to ne znači uvođenje jednog novog načela. Poslije predsjednik preporučuje prijem jednog zakona, kojim se daje veća sloboda kombinacije spolnoj trgovini, tako da ona bude u većoj mjeri zaštićena od monopolskih tendencija nego što je to slučaj po dosadašnjim zakonima. Predsjednik veli, da bi se propustila ova prilika, ako bi kongres oklevao u toj stvari.

Poljska kraljevina.

Poljsko državno vijeće. Kb. Beč, 7. decembra.

Zvanični list glavne gubernije objavljuje slijedeću naredbu odnosno privremenog državnog vijeća kraljevine Poljske:

Po najvišjoj zapovijesti Njegovog Veličanstva cara Austrije i apostolskog kralja Ugarske i Njegovog Veličanstva cara Njemačke naredjuje se slijedeće: § 1. Dokle se na osnovu jednog izbornog saveza, koji će se organizovati, ne obrazuje državno vijeće u kraljevini Poljskoj, ustanovljava se privremeno državno vijeće sa sjedištem u Varšavi. To državno vijeće se sastoji iz 25 članova, kojima su poznate potrebe i interesi naroda i koji su po svome životnom položaju svih oblasti i staleža obijli glavnih gubernija. 15 članova će se uzeti iz njemačke, a 10 iz austro-ugarske upravne oblasti. § 2. Članovi tog državnog vijeća imenovaće se na osnovu najviše zapovijesti zajedničkim predpisom oba glavna gubernera. Ako jedan član otpadne, imenovaće se na njegovo mjesto drugi član po pomenutim propisima. § 3. Oba glavna gubernera izaslaće u državno vijeće po jednog vladinog povjerenika i po dva zastupnika. Radi poštovanja izjava ili davanja objašnjenja mogu glavni guberneri prema potrebi izaslati u sjednice državnog vijeća i druge zastupnike. Vladini povjerenici i drugi zastupnici moraju biti u svako doba saslušani. § 4. Državno vijeće se prvi put sastaje na poziv oba vladina povjerenika i bira iz svoje sredine prostom većinom glasova predsjednika i njegove zamjenike. Predsjednik nosi naziv krunski maršal. § 5. Dalje sjednice saziva krunski maršal. Sjednica se mora sazvat, ako to zahtjeva jedan od vladinih povjerenika ili većina članova. § 6. Državno vijeće riješava o svome poslovniku i bira naročiti poslovni odbor. Zvanični i poslovni je jezik državnog vijeća poljski. Vlasti su ovlaštene, da se služe njemačkim jezikom. Sjednice državnog vijeća nijesu javne. § 7. Državno vijeće ima u svim pitanjima zakonodavstva, za koja se obe uprave posebno ili zajednički obrate državnom vijeću, da iskaže svoje mišljenje. On je pozvan, da saradjuje u stvaranju daljih državnih uređenja u kraljevini Poljskoj. U tu će svrhu državno vijeće a) izradjivati nacрте naredaba, kojima će se urediti zajedničko zastupništvo dijelova kraljevine Poljske, kojima upravlja austro-ugarska monarhija i njemačka carevina; b) pripremiti uređenje poljske državne uprave. Osim toga će državno vijeće I. podnositi svoje prijedloge i podsticanja u gornjim stvarima, II. saradjevati u obrazovanju poljske vojske sa najvišim zapovjednicima saveznih vlasti, kojima je taj rad povjeren, III. donositi odluke o naplati ratne štete, o privrednom oživljavanju zemlje i sastavljanju predračuna za ovo potrebnih sredstava iz kredita, koji je od obostranih uprava stavljen na raspoloženie, ili iz prireza uz neposredni porez ili zaključenjem zajnova.

Odluke, koje se donesu u smislu tačke 3., ako ih odobri ona uprava, na čiju se oblast one odnose, izvršivaće ta uprava. § 8. Ova naredba stupa na snagu onog dana, kad bude objavljena. Naredbu su potpisala oba glavna gubernera.

POLJACI U PARISU.

Rasturen poljski zbor. (Naročiti brzojav "Beogradskih Novina") Berlin, 7. decembra.

Naknadno se ovdje saznaju slijedeći podaci o rasturivanju poljskoga zbora u Parisu, koji se bio sastao povodom proglašavanja poljske države od strane Austro-Ugarske i Njemačke. Na tome sastanku poljskoga društva prof Bobržiński izgovorio je slijedeći govor: "Naša otadžbina ne boravi više na velikom groblju naroda. Poljska je uskrsla. Ona nije više samo jedno ime, za koje su naši ocvai i djedovi proljevali vrelih suza. Ali naši su osjećaji podijeljeni, jer se nje sjećaju jednovremeno i Poljaci i Francuzi. Kao Poljaci dušom i tijelom mi živimo u uspomeni naše domovine na istoku. Mi smo se nadali, da će oslobođenje Poljske biti djelo velikog francuskog naroda. Ali sudba je drukče htjela. Drugi su se pojavili

u okviru naše sudbine izvršili su ispostavljanje naše zemlje. Mi se nadamo, da naši prijatelji neće dozvoliti, da se mi vratimo pod pjesnicu naših ognjevača. Mi se nadamo, da će Francuska prva priznati novu Poljsku. A možda će dati Bogu, da će ova Poljska po drugi put poslužiti kao most za francusko-njemački sporazum."

Ove su riječi primljene velikim odobravanjem i burnim usklikima. Ali uskoro je policija prodrla u dvoranu i rasturila je zbor, hapsući učesnike, među njima i samog grofa Bobržiński.

Engleska i kolonije.

Lloyd George ministar predsjednik. Kb. London, 7. decembra.

Po savjetu Bonar Lawa, kralj je pozvao Lloyd Georgea, da obrazuje kabinet. Lloyd George se toga primio i pokušao, da bez obzira na stranačke razmirice obrazuje nacionalni kabinet. Nepovjerenje Francuske prema Engleskoj. (Naročiti brzojav "Beogradskih Novina") Haag, 7. decembra.

"Daily News" u uvodniku, koji potpisuje njegov glavni urednik, navodi, da je sada Francuska ispunjena nepovjerenjem prema Engleskoj, pošto je mišljenja, da Engleska ne čini ništa za saveznike. Takvo mišljenje u Francuskoj stvoreno je krivicom politike, koju vodi northcliffeova štampa.

Glasovi štampe u posljednjem času.

Prerani optimizam. (Naročiti brzojav "Beogradskih Novina") London, 7. decembra.

"Pressassociation" saopštava, da je prošla opasna fasa krize. Može se kao pouzdano reći, da će Asquith ostati ministar predsjednik, misli se, da će on, zajedno sa Lloyd Georgeom i Bonar Lawom, uspjeti da otkloni sve nesuglasice. U hodnicima donjeg doma se vjeruje, da će u kabinet ući Carson, a ratni savjet da će se sastojati samo iz Asquitha, Bonar Lawa i Lloyd Georgea.

"Times" javlja, da će se nov kabinet ponovo obrazovati na načelu koalicije i da neće biti nikakva stranačka vlada. Ima sad izgleda, da će se obrazovati jedan mali odbor ili jedan nad-kabinet. Iz saopštenja Asquitha izlazi, da on na te prijedloge skoro u pola pristaje. "Morning Post" tvrdi, da je Lloyd George prvobitno tražio obrazovanje jednog odbora od tri lica, naime Lloyd Georgea, Bonar Lawa i Carsona. Dalje list veli, da su unistički ministri, posljednje održane konferencije, uputili žice Asquithu pismo, kojim su od njega zahtjevali, da odstupa, inače će oni sami podnijeti ostavku.

Italija.

Zatvaranje granice u Italiji. (Naročiti brzojav "Beogradskih Novina") Ženeva, 7. decembra.

Kako se govori danas će se opozvati naredba o zatvaranju granice, koja je bila naredjena iz vojničkih razloga. "Gazzeta Ticinese" misli, da Cadorna dovlači jaka pojačanja u jažni Tiroi, odakle se javlja o oživljavanju borbeno djelatnosti.

Grad i okolica.

Uslijed današnjeg praznika izačće naredni broj našeg lista sutra u subotu poslije podne.

Srpska škola u Brumovu (Braunau).

Kao što smo u svoje vrijeme u kratko javili, u zarobljeničkom logoru u Brumovu (Braunau) u Češkoj od dužeg je vremena otvorena škola za tamniju srpsku djecu. Ovdje su u pitanju najviše djeca, koja su se prilikom okupacije Srbije pogubila od roditelja, ili djeca, koju su roditelji povelj sobom. Škola u Brumovu ima pet razreda, a u njoj uče preko 800 dječaka i mladića od 9 do 19 godina. Nastaju vrše dijelom srpski učitelji ratni zarobljenici, dijelom učitelji iz Austro-Ugarske. Škola dala je do sada najbolje rezultate, a učenici pokazuju najvećega interesa za predavanje. Do sada je u ovoj školi potpuno naučilo čitati i pisati preko 40 dječaka od 10 do 14 godina, koji ranije budi iz kojih razloga nijesu pohađali školu, pa su s toga ostali potpuno nepismeni; sprema se ovaranje još jednog nastavnog, zanatlijsko-privrednog stručnog tečaja.

Austrijsko i ugarsko potporno društvo za c. i k. okupacijsko područje u Srbiji, Beograd.

Isto daje na znanje svojim članovima, da će rekonstituirajuća glavna skupština društva biti 17. decembra 1916. tačno u 10 sati prije podne u trpezariji "Grand Hotel". Na ovu se pozivaju svi članovi i oni, koji to žele da budu. Ako se do 10 sati ne skupi dovoljan broj članova za rješavanje, onda će prisutni članovi u 10 i po sati pristupiti bez obzira na broj članova raspravljanju i donijeće punovažne odluke.

Dnevni red: Izvještaj odbora o godinama 1914., 1915. i 1916.

Izvještaj odbora o godinama 1914., 1915. i 1916. — Izvještaj revizora. — Izdavanje: Besplatno društvenoj upravi za istekavše periode. — Prijedlog preinacenih i od strane visoke vojne glavne gubernije odobrenih pravila. — Izbor skrućinja. — Izbor dvojice potpredsjednika. — Popunjavanje mjesta 2 predstavnika člana, koji će kod komandantstva biti odobreni. — Izbor 6 novih odbornika. — Izbor trećeg revizora. — Eventualni prijedlozi, koji se moraju pismeno podnijeti predsjedniku gospodinu direktoru Maksu Oppenheimeru, Knez Mihajlova ul. 50 najdalje do 14. o. mj. — Prijave za stupanje u članstvo imaju se takodje: podnijeti društvenom predsjedniku. Iz središnjeg ureda za izvještavanje.

Gemeinsames Zentralnache-wiese bureau, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Filiale Belgrad" ovime stavlja publici do znanja slijedeće:

1. Sva na inozemstvo ili na zarobljenike i internirane u monarhiji upućena dopisivanja bilo kartama ili pismima imaju se direktno adresovati na dotičnog adresata uz po mogućnosti tačnu oznaku njegovog boravišta, zanimanja, naročito da li je adresat građanin ili vojnik, u potonjem slučaju oznaku broja njegovog puka i čina. Ta se dopisivanja imaju predavati direktno na poštu onoga mjesta gdje se odasijač nalazi. Prema tome se ta dopisivanja nemaju upravljati na "G. Z. N. B. für Kriegsgefangene, Wien" ili na bilo koje drugo odelenje crvenog krsta u Beču ili drugoružnice u Beogradu; 2. Svako posredovanje trećih osoba ili zavoda tom dopisivanju je zabranjeno, pa se radi toga karte i pisma nemaju adresovati na treće osobe ili zavode, da ih ovi posredujući dalje izruče, već se prema razloženom ta dopisivanja direktno na pravog adresata imaju upravljati.

3. Svi uputi odnoseći se na zarobljena vojna lica ili internirane gradjanske osobe nemaju se upravljati na "GZNB für Kriegsgefangene, Wien" ili koje drugo odeljenje crvenog krsta u Beču, već se svi takovi uputi uz tačnu oznaku imena i prezimena, godine i mjesta rođenja, puka i čina, zadnje njegove obavijesti imaju upravljati samo i jedino na "Gemeinsames Zentralnache-wiese-bureau, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Filiale Belgrad" i pri tome valja upite za gradjanska i vojna lica tačno dijeliti.

Publika se u vlastitom interesu upućuje na tačno obdržavanje ovde navedenog, jer će samo na taj način biti omogućena brza odprema korespondencije kao i uspješno izvješćivanje glede zarobljenih i interniranih lica.

Prilozi.

Za božićne poklone bolesnicima i ranjenicima c. i k. pričuvne bolnice II. razreda u Beogradu još su priložili: Njegova Preuzvišenost gospodin predsjednik Leo Lanczi u Budimpešti K 100. Gospodin direktor Fruchtmann, Lavov, K 10, gospodin nadporučnik barun Dirszei K 30, prikupljanje sestri Hildegard Lochbichler u Beogradu K 126, prikupljanje sestri Erna Weiss u Brünn K 174, prikupljanje sestri Emilie Sperat u Beču K 20, prikupljanje sestri pl. Spiekberger u Beogradu K 102, i prikupljanje Bronislava pl. Balassko u Beogradu K 212. Zapovjedništvo bolnice izvjavljuje priložnicima svoju iskrenu blagodamost.

Popis stoke.

Po naredjenju c. i k. glavne vojne gubernije u Srbiji, izvršice se u Beogradu popis domaće stoke, kako krupne tako i siine, zatim živine i pčelarič. Popis će vršiti kao i pri ljetosnjem popisu gradjana, službenici kotareva opštine grada Beograda i rad na istomu poslu odpočinje izuzetno već od dana 8. decembra i trajaće zaključno do 23. decembra ove godine. Pozivaju se svi vlasnici stoke, živine i pčelarič, da ne skrivaju svoju stoku ili daju nevjerne podatke o broju iste, jer se time izlažu osjetnim kaznama.

Tako je propisana novčana kazna za utajanje nekog grla stoke, živine ili pčelarič do 1000 kruna, zatvorom do tri mjeseca i oduzeće mu se odmah neprijavljen broj stoke, živine ili košnice bez ikakve naknade. Gradjanstvo treba da učini potrebnu prijavu stoke, živine i pčelarič spokoyno, bez ikakvih pogrešnih predpostavki, jer je popis čisto statistička stvar bez ikakvih naročitih dubljih smjerova.

Poslije izvršenog popisa svaki vlasnik stoke, živine ili pčelarič dobija plavu legitimaciju i ima je pažljivo čuvati radi revizije popisa. Koji izgubi legitimaciju, smatraće se, da u opšte nije učinio prijavu i potpada pod određbe kazne.

Traži se.

Draga Stajević, nastavnica ženske gimnazije, treba da se odmah prijavi IV. kotaru opštine grada Beograda, radi prijema novčane uputnice. Kretanje stranaca.

Izvještaj prijavnog ureda od 6. decembra: prijavljeno 102, odjavljeno 23, preseleženo 55, u gostionicama prijavljeno 152, očajljeno 131, ostalo u gostionicama prijavljenih stranaca 231.

Narodna privreda.

Javne finansije Bugarske.

prije ovog i balkanskih ratova. (Pridruženo)

Najvažnije su budžetske poreze. One su sastavljene na slijedeći način i iznose u milijunima leva:

	1879.	1887.	1900.	1911.
Držav. poreze	24.5	47.5	60.9	125.2
Opštini i okružne poreze	3.—	5.—	10.3	25.—
Svega	27.5	52.5	71.2	150.2

Na glavni dolaze

	1879.	1887.	1900.	1911.
leva drž. poreze	12.50	15.14	19.31	28.66
Opštini, okruž. i Trg. komore poreze	1.50	1.60	3.27	5.72
Svega	14.—	16.74	22.58	34.38

Pada u oči ogromno rašćenje poreze. U jednom vremenu od 32 godine one su se od 27.5 milijuna leva popele na 150.2 milijuna leva, t. j. 5 1/2-struko su se povećale.

Zanimljivo je, što je poreski teret veći u godini 1879. nego li cjelokupni koeficient izdavanja. Ta prividna neprotupnost se objašnjava time, što su državni izdatci 1879. bili manji nego li prihodi, koji su se isključivo sastojali iz poreze.

Brojevi u godišnjim primanjima i izdavanjima države i trgovinskih komora su poznati. Za opštine i okruge nema posljednjih godina potrebnih podataka. S toga je nemoguće sastaviti glavni bilanz opštih finansija Bugarske od oslobođenja do 1911. U tom pogledu smo upućeni samo na podatke približnog ocjenjivanja.

Po tome daje taj bilanz slijedeću sliku od 1879. do 1911.:

	Redov. prim. mil. leva	Izdavanje redov., vanred., cjelokup. mil. leva	Razlika mil. leva
Budžet	2.818	2.837, 694, 3.531—731	
Državni Opštinski	315	305, 170,	475 160
gradski seoski	330	330 ?	330 —
Okružni	75	75 6	81 —6
Trg. komore	2.9	2.7—	2.7 0.2

Izdatci države, opština i okruga su bili veći nego li njihovi prihodi i redovni dohotci. Manjak je pokrivan iz vanrednih prihoda, koji su se kod države i gradskih opština sastojali isključivo u zajmovima. Samo su trgovinske komore imale aktivan bilanz. (Svršice se).

Zvanične objave

OBJAVA.

Objavljuje se, da su prema naredbi c. i k. vojaog glavnog zapovjedništva u Srbiji, određena 10., Br. 102-1916 od 14. novembra 1916. uvedene rali naplate pristojbe i drugih dažbina taksene marke, i to u vrijednosti od 2 h, 4 h, 5 h, 10 h, 14 h, 20 h, 26 h, 30 h, 38 h, 40 h, 50 h, 60 h, 64 h, 1 K, 2 K, 5 K, 10 K, i 20 kruna.

S toga se od sad nadalje neće polagati pristojbe i druge dažbine u gotovu novcu, nego u taksenim markama. Samo takse i druge dažbine preko 50 kruna mogu se polagati i u gotovu novcu na blagajni upravnog ocjenjiva c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda u Kneza Mihajla ulici br. 19.

Taksene se marke mogu dobiti u gradu Beogradu u svima c. i k. prodavnicama duvana i po opštinama u opštinskim upravama kod c. i k. kotarskih zapovjedništava u Zarkovu, na Banjici i u Mirjevu.

Privatna lica mogu nabaviti taksene marke i na gorepomenutoj blagajni, ali samo u vrijednosti od najmanje sto kruna i tada dobijaju kao proviziju 1 procent.

Oštećene, još neupotrebjene taksene marke, mogu se zamjeniti na navedenoj blagajni. Radi toga podnosi se bestaksena molba upravnom ocjenjivanju c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, i pošto se položi taksa za zamjenu, koja za svaku oštećenu marku iznosi pet helera, oštećene će se taksene marke zamjeniti na pomenutoj kasi.

C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda.

OBJAVA SELIDBE.

ADMINISTRACIJA

"BEOGRADSKIH NOVINA"

Nalazi se od sada

Topličin Venac br. 21.

Telefon br. 25.

gde se prima pretplata.

PRIMANJE OGLASA:

KNEZ MIHAJLOVA 38.

UPISUJTE PETI RATNI ZAJAM, KOJI PRUŽA SJJAN PRIPLD — ZA ULOŽENU GLAVNICU.

Gosp. JOVANU PREMOMIĆU, Zeneva. Kragujevački odbor Crvenog Krsta moli za dostavite: **DR. SIEVANU IVANICU,** lekara X. puka i **DR. MOMCILU IVANICU,** intendantu štab. kombinovane div. Primio sam 292 kruna. Otac bolesan od šeerne bolesti i zapaljenja bubrega. Osećena mu lijeva noga ispod koljena. Pošaljite novac odmah. Slavko Marinković.

G. DJORDJU RADOJLOVICU, Molim izvjestiti Ziku Popovića, četa pošilke kombinovane divizije, da sam i treću pošilku primila. Dobro je, što nas se sjeća. Neka pošalje što i od mamino i njihovog pribora. Česitamo mu svi slavu. Neka nam se želje ispune. Mnogo ga svi pozdravljamo. Jova Ijubi taticu. Vama blagodari Jela Z. Popović, Kragujevac, Daničićeva ul. br. 80.

MILUTINU STANKOVICU, peš. majoru, Krk. Pisab 6 karata i ovim te putem izvjestavam, da sam 304 i 465 kruna primila, a treću pošilku nisam primila. Mica u očajanju zbog Mijala. Neka joj odmah novac pošalje. Ona je ovdje kod mame. Pozdrav Lepša.

DRAGUTINU P. BOGOJEVICU, zanatijska Beta. Sve izvjestaje svoje dobijam i na njih odgovaram. Zdravo smo svi i u svojoj kući. Mica Drag. Bogojević. Rudnička ul. 11, Kragujevac.

G. GROLU, upravniku i **MIKI VELJKOVICU,** blagajniku narodnog pozorišta, Svajcar-ka. Ljubazno molim gospodu, da porade gdje treba, da mi se pošalje veća suma novaca, na račun moje plate 3060 godišnje. U bijedi sam. Milan novac neka ne šalje. Zahvalna Darinka Stanković, nastavnica, Balkanska 20, Kragujevac.

VESELINU MILOSAVLJEVICU, majoru, komandantu XI. pukovske komande. Poslatih 943 kruna primila sam. Za sada ne šalji više. Javi za Dragoslava i Radu. Ja i Dobrila zdrave. Kruna Milosavljević, Crkvena ul. 41, Kragujevac.

G. DUSANU JANKOVICU, Geneve. Molim dostavite mome mužu Dragutinu Nikolici, sedlaru iz Kragujevca. Dohila sam 150 kruna, neka pošalje ope. Sa djecom sam zdrava. Vama blagodari, njeva pozdravlja Zorka Nikolici s djecom. Nenadovica 10, Kragujevac.

G. PREMOMIĆU, Zeneva. Odbor Crvenog Krsta kragujevački moli za izvjestaj jesu li živi: Milorad Mikić, iz Zirovnice, pitomac peš. podoficirski škole skopskih i Petar Mikić, obveznik II. četa, II. bat., XI. puk, III. poziv; Svetozar Ceković, iz Ljuljaka, obveznik I. četa, III. bat., X. puk, III. poz.; Milenko Kolić, iz Ratkovića, obveznik III. četa, II. bat., X. puka; Živojin Kolaković, iz Ratkovića, II. četa, III. bat., XI. puk, II. poz.; Dušan Kolaković, obveznik druge haubičke baterije, model 97 god., gradeki puk, ekopski odred i Milosav Spasić, obveznik IV. haubičke brzometna baterija, II. kombinovanog brzometnog puka; Sreten Pantović, iz Knia, obveznik II. eskadrona, II. poz. sum. diviz.; Ilija Pantović, iz Knia, podnarednik IV. čete, IV. bataljona, XIX. puk, I. poziv; Dragoljub Lazarević, bravar I. diviz. brđskog puka, II. poz., morav. div.; Dragutin Milenković, iz Raškovića, II. četa, II. bataljon, V. prekorobni puk, I. poziv; Dragutin Jov. Lazarević, geometar iz Beograda, obveznik VII. puka, III. poz. dunav. div.; Dragomir Simić, iz Cumica, obveznik mitalijskog odeljenja, XI. puk, II. poz. sum. divizija.

A. 1423-8

G. Djordju Radjojlovicu, Zeneva. Kragujevački Odbor Crvenog Krsta moli za izvjestaj jesu li živi: **VLADANU PAUNOVICU** iz Kruševca, djak-narodnik municione kolone, vardarske divizije, sin Koste Paunovića, profesora. **MILOHAD MILOJEVICU** iz Drenovca - Paraćin, vojn. III. čete, III. bataljona, XX. kadrovskog puka. **LJUBOMIR NIKOLICU** iz Mačkara, sr. teničkog, kaplar V. pozicijske baterije, dunavske div. Umoljavate se da saopštite: **STEVI ACIMOVICU,** Zeneva. — U oskudici sam, molim da mi se pošalje pomoć na račun invalide u 30 dinara i plate u 30 din. mjesečno. Unaprijed blagodari. Ljubica D. Okanovića, telefonistkinja, Weststr. 14, Kruševac.

ALEKSANDRU ACIMOVICU, čete serbe alkoje P. S. Bagnors sur - čete (ga'd). Ranije izvjestaje o tebi, kao i tvoje karte od 30. augusta dohili smo i ja i Ceda. Svi smo zdravi. Mati puna radosti što si se javio tvom rukopisom. Često piši. Dobro se uči. Bogdan Jakić, Kruševac.

ARHIMANDRITU RUVIMU OKANOVICU, Pariz. — Dragi čiko i Sveti Obradovah se kad prećih oglasi, da ste zdravi. Ja sam ovdje kod tetke. Ciko, ako možete, pomognite me novčano. U oskudici sam. Vasi i Svetu mnogo pozdravlja vaša Ljubica D. Okanovića, telefonistkinja, Weststr. 14, Kruševac.

JOVANU PREMOMIĆU, MOMCILU PASTROVICU I BRATISLAVU PETROVICU, Zeneva. — Milanu Milenkoviću, artijerskom pukovniku, saopštite, da smo i ja i Draga dohili sve izvjestaje o njemu, Sveti i Milutinu. Draga je sa djecom i majkom zdrava u Aleksincu. Otac Milutun umro jos 1. decembra. Vuka, Mica i ja zdravo smo i svi smo nu se više puta javljali preko vas. Neka javi svo e tačne adrese Bog an Jakić, Postgasse 6, Kruševac. A. 1421-8

G. Djordju Radjojlovicu, Zeneva. Kragujevački Odbor Crvenog Krsta moli za izvjestaj jesu li živi: **MILANKO BEKICU** iz Cerove, sr. rasinski, vojn. telegrafskog odeljenja, sumad. divizije, I. poziva. **RADUKO RADIVOJEVICU** iz Malog Stijevogca sr. rasinski, vojn. XI. puka, III. poziva; **Moli** te se da saopštite: **MILANU VUCKOVICU,** mehanikaru, Zeneva. — Milane, ja sam kod oca. Pošaljite novac odmah. U Niš ne mogu ići. Radmila i Jela Vučković, Kruševac.

DR. DIOKI JOVANOVICU, Krk. — Molim vas lijepe, raspisajte, na čemu vam blagodari, za mega muža Dragoljuba M. Ivanovića, sumara pod Derventom, narodnika municione kolone, u meče divizije II. poziva, i dostavite mu ovo: Mili Dragi! Pročitah u „Beogradskim Novinama“ oglas o vama u septembru. Javih ide li Bosko u kolone. Šta je sa Milutinom? Mi smo svi dobro. Treba nam novaca, ako možo pošaljite. Sve vas mnogo pozdravljamo. Aleksandra Milosavljevića, Aleksinac.

NIKOLI I. MIHAJLOVICU, narodniku I. prekor. bataljona, XIV. puka, III. poziva. — Niko, ćima sam novce 307.95 lva. Mi smo svi zdravi. Izvjesti me, šta je sa Perom Stamenkovićem, kafetlijom. Julka Mihaajlovića, Aleksinac.

MARKU MARKOVICU, rezervnom narodniku I. bataljona, XIV. pješa. puka, II. poziva, timoć. divizije. — Dragi Marko primila sam novac u 240 lva a ranije 18 kruna. Ako moćete udesi, da mi dajete malo nekome od naših trgovaca a meni ovdje njegova familija. Svi smo zdravi. Vera i Nada idu u školu i vođ u veliko elajje i pišu bugarski. Napreduju dobro. Rada i Ljubica spr-maju se sami kod kuće. Pisi Cedi Radosavljeviću, poručniku pri štabu II. armije, da javi o sebi i Dragutinu jer teško zdravo krino. Šta je sa Žikom Lepinim i Kalinom? Javi Volji Mladenovicu, artijeru majoru, da je njegova mati u Aleksincu i da traži novac. Nataša Markovića, Aleksinac. A. 1460-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Zeneva. — Poštovani gospodine! Molim vas, budite tako uslužni, poradište, da mi se pošalje novčana potpora, jer sam bez sredstava za život, a pred nama je zima sa svima svojim slabotama. S nadom na ukazivanje pomoći, unaprijed zahvaljuje i poštuje vas Desanka B. Deličević, časovnik željezničke direkcije, Kamena ul. br. 21, Sabac.

JOVI PREMOMIĆU, Zeneva. — Za Branka M. Lazarića, činovnika ministar. finansija. — Dragi Branko! Pisah ti do sad preko 20 karata i pisama. Iz tvojih oglasa vidim, da smo bez veze, izvjestila sam te, da sam primila od tebe po jednoj uputnici 150 kruna po drugoj 308 kruna, 2922 kruna za učiteljice iz našeg okruga, računajući svakom po 290.25 kr., u toj sumi jedna uputnica glasi na mene; 155 kruna za Vidu i 77 kruna Desi od hata. Novac sam preda a adresantima, izvjestila Banku o prijemu. Od gospodina Alekse Hristića dohoh kartu iz Zeneve izvjestavam me o tebi. Hvala mu. U ime tvoje, pita me, koliko da mi šalješ mjesečno za održavanje? Hvala ti na pažnji; u tvoje stanače o meni i djeci ni sumnjam, vjerujem, da ćeš učiniti sve, što možeš, o mi olakšaš život. Poša'ji mi 200 kruna, da spremim drva za zimu, a u buduću šalji mi 300 kruna mjesečno, jer znam da ne r dim ništa, niti primam na kakvu pomoć. Desi te moli, reci njenom vereniću, da joj pošalje novaca, da uzme što joj je najpotrebnije. Djeca su zdrava, željno ti pogledaju sliku, pomniti ih uvijek, narocito Milče. Mnogo je pozdravljaju i čete: tvoja dječica i Živka sa Desom. A. 1436-8

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me ovim putem, da li je živ i zdrav moj sin Miloje Filipović, vojn. IX. puka, I. poziva, sumad. divizije. Blagodari Nikola Filipović iz Belosavaca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3546, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li su živi i zdravi moji sinovi: Milorad Tanasijević, vojn. X. puka, sumad. divizije, I. poziva i Miloš Tanasijević, vojn. artijerski II. baterije, sumad. divizije. Blagodari Mateja Tanasijević iz sela Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj sin Radjoica Ilić-Nikolić, vojn. regrut sumadjske divizije. Blagodari vam njegov otac Petar Ilić iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li su živi i zdravi moji sinovi: Vojislav Ratković, kaplar artijerske teške baterije, sumad. divizije i Radomir Ratković, regrut, vojn. komb. novane divizije. Blagodari vam njihov otac Spasoje Ratković iz Belosavaca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj muž Ilija Matić, obveznik bojne komore XI. puka, II. bataljona, I. poziva, sumad. divizije, Blagodari vam njegova žena Leposava Matić iz Belosavaca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj sin Rajko Ratković, vojn. konjanik III. konjičkog puka, III. eskadrona, sumad. divizije, I. poziva. Blagodari vam njegova mati Zivana Ratković iz Belosavaca, Tihomir Jovičić iz Belosavaca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj sin Milija Radjojević, pješač, narodnik IX. puka, I. poziva, sumadjske divizije i sin Miloje, regrut kombinovane divizije. Blagodari vam njihov otac i tet Radojević iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

G. JOVANU PREMOMIĆU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, izvjestite me, da li je živ i zdrav moj otac Djordije Cvarković, vojn. konjanik, sumadjske divizije, I. poziva, II. eskadrona. Blagodari vam njegov sin Dragoljub Cvarković iz Jelenca.

Gosp. Jovanu Premomiću Zeneva. Kragujevački odbor Crvenog Krsta moli da dostavite: **KOSTI N. GOLICU,** trgovcu iz Kragujevca, kaplaru XI. puka; Dragi Kosta izvjestite o tebi i Djoki dohila sam, sv. smo zdravo i deca kao i u Aleksincu. Pozdrav Zaha K. Golić i Tasko otac.

KOJI IVANOVICU, Pension Bear Šti Zeneva. Molim, dostavite Miladinu Stefanovicu, kapetanu I. kl., VI. puka; kod kuće su musvi zdravo. Rad. sav je u Austriji. Sretan je u Bugarskoj kod Sofije. O Božicu se javio iz bolnice i više se ne javlja. Radujemo se, što si živ i jav'aj se češće. Tražila sam te preko novina ranije. Sigurno nisi oglas prošao. Ovaj oglas čim poudas, javi odmah. Tvoja Persa Stefanović, Bainsvac, Kragujevac.

LJUBOMIRU RISTICU, Zeneva. — Za Stevu Stefanovicu, profesora, Pariz. — Jutros 22-21. dohoh tuđ slavu. Primila pošilke ispravno. Hvala. Prv slavu pošalji opet. Imenovani vrata ne otvaraju. Zdrave smo obe. Sleduje pismo. Sradačan pozdrav. Cana.

G-dinu DUSANU JANKOVICU, Zeneva. — Molim vas lijepo, izvjestite me šta je sa mojim mužem Milanom Stankovićem, radnik kod fabrike, koji se ranije javljao preko vas. Sada se ne javlja. Blagodari Bosiljka Stanković, Djakonova 8, Kragujevac.

MILANU RADIVOJEVICU, narodnom poslaniku. — Molim vas, izvjestite mog sina Milosava Radivojevića, da nam pošalje 500 kr, da kupimo hranu za nas i djecu, pošto smo bez novaca i hrane. S pozdravom Mileva Radivojević, Resnik—Kragujevac.

SVETOZARU MILOJKOVICU, GRADISTANCI, Zeneva. — Za Aleksandra Spasića. — Dragi Cane! St. dečo a sam z r vo. Novac jedim u doh iz francuske 226 kruna. Pare o-mah šalji, što veću sumu, jer sam u bijedi. Pozdravlja te Ljubica sa djecom. — Cane! Dostavi Radisavu Trnčević. Glas o vami da ste svi živi, dohismo. Za nas ne brinite. Majka, strina i baba su umle. Ostali svi živi. Pišete češće i fotografije pošaljite. Pozdravljaju vas vaše sestre Trnčeviće. Ljubica Tasić, Blagovestenska 4, Kragujevac.

JOVI BUNIJKU. — Pročitali smo tvoj oglas. Mili nam je što si ti javio i što javljaš za Mitu, da nam je živ. Javljaj se češće kao i Mitu, da se javi lično ako može. Vojo, pošalji babi novac. Svi smo zdravo i pozdravljamo vas sve. Velimir Simović, Kragujevac.

TODORU PETKOVICU, učitelju, profinjant stiglašte, sumad. divizije. — Svi smo zdravo. Slavu lijepo prolavi. Primila sam četiri uputnice u sumi 900 kruna. Javi se opet. Javi za zet Mitu Ignjatovića, dunavske divizija, VIII. puk, III. poziv. Djeca ljube tati ruka, a tebe mnogo pozdravlja tvoja Zorka.

G. M. L. LOVENSOHN, Militärstrasse 49, Zürich. — Za Dragomira Dragutinovića. — Dragi zete! Iz oglasa doznahod, da su Miloje i Dragi bolesni, to me je jako zabrinulo, zato te molim, javi mi, ali Miloje neka se sam javi, kako im je. Milo mi je što je Dusko u školi. Mi smo svi zdravi i živi, za nas neka ne brinu. Novac u 152 i 155 kruna primila sam. Dusku javi, da ne brine za nas i neka se javi koji put. Pozdravlja i ljubi sve moje mile i drage vašu Dragu Milojević, učiteljka sa djecom. Palilula 22, Kragujevac.

G-dinu STEVI ACIMOVICU, Zeneva. — Katarina Gacić, udova, poć. Mihajla Gacića, sreskog načelnika u penziji, koji je umro na vojnoj dužnosti u Mitrovici 5. novembra 1915. godine. U oskudici je sa svojom porodicom, moli za pomoć i posmrtnu penziju svoga muža. Glavna ul. br. 173, Kragujevac.

LJUBOMIRU RISTICU, Zeneva. — Dragi Sekula! Doznala sam, da si moj oglas dobio, ali na to odgovora nemam lično od tebe. Javljaj se češće, ako što znaš za Milana, javi nam. Za nas ne brini, svi smo zdravi. Pozdravlja te i voli majka, Dobri, Mle a najviše tvoja Vasiljka.

MILOSAVU BRALOVICU, artijer. pukovniku. — Poslati novac primila sam 662 kruna. Hvala ti na pažnji. Javljaj se češće. Ljubi te i grli majka Draga. A. 1437-8

MILANU I BOZIDARU POPOVICIMA. — Majka, Draga, zet, Anka, Vaja, Raša u Kragujevacu. Ja održavala sve, no sad ni ja nemam. Neka Kosta odmah Anki pošalje novaca. Kaja u Batocini u oskudici, neka joj Dragutin ili Boja odmah pošalju novaca. Za sad svi zdravi i pozdravljamo sve. Draga.

JEREMIJU PAVLOVICU, učitelju, Solun. — Svi smo zdravi i dohila svega 728 kruna. Javi bratu Svetozaru Djordjeviću, da su Zika i Zlata zdravo, nalaze se u Cecovu. Ne rače sa kafanom. Otac je u Bolzani. Pozdravlja Danica Pavlović, Učiteljska ul. br. 36, Kragujevac.

G-dinu DJORDJU RADOJLOVICU, Zeneva. — U oskudici smo. Molimo pošaljite nam ime našeg primanja što veću pomoć u krunama preko Wiener-Bank-Vereina: Vladimir Dimitrijević, uprav. pošte i Mileva Dimitrijević, poštar, Glavna ul. 182; Sava Stojanović, kontrolor pošte, Fijalova 35; Mihailo Djurić, poštar, Kraljevića Marka 5; Kosta Durković, poštar, Glavna 186; postarškinje: Emilija Žarička, Daničićeva 20; Dušica Petrovićeva, Daničićeva 20; Hristina Petkovića, Učiteljska 6; Zagorka Lazarević, Beogradska 20; V. Stinerova, Lepenička 35; Dragoljub Janković, konduk. er, Daničićeva 13; Vasa Stojković, kon. u. ter. pošte, Jovanova 16; telefonistkinje: M. Ilića Djordjevića, Madžarska 2; Stanka Nikolajevića, Beogradska 10; Jelena Zivkovića, Ljubičina 21; Natalija Gacićeva, Lepenička 41; Leposava Neškovićeva, Madžarska 57; Mara Brnjekova, Željznika 39; Milica Lukčeva, Sveti Sava 7; Zvika Milenkovića, Madžarska 2; Danica Jovanović, Madžarska 3; Mara Lazarevića, Glavna 153; Ružica Vasiljevića, Sretenka 18; Desanka Ristićeva, Lepenička 5; Stankište pošte: Jovka Pavlović, Jovanova 60; Slavka Kolić, Drničićeva 21; Milana Rajović, Višeska 19 i Jevdja Roglić, Glavna 188. — Svi iz Kragujevca.

G-dju ZORCI D. VLAJICA, Zeneva. — Tvoju kartu od 29-X. Slavka je primila. Ja dohoh izvjestaj, da je Dragica ranjen. Molim te, tačno se o njemu izvjesti i odmah mi javi. Poslatih 601 krunu primio sam. Svi smo zdravi i vas mnogo pozdravljamo. Stevan Gužvić, Topola.

Gosp. Jovanu Premomiću Zeneva. Kragujevački odbor Crvenog Krsta moli za izvjestaj o: **DRAGOSAVU RADAJOVICU** iz Gledica, kapetanu II. klase, dopunskog bataljona, XI. pješa. puka. Mileva Radjojević, Gledica—Kragujevac.

LJUBISAVU NIKOLICU iz Bajšine, obveznik municione kolone, IV. odjeljenja, sumad. divizije, I. poziva. Blagodari Ivanku Pantović, Fajsijević, Kragujevac.

RADIVOJU PANTOVICU iz Pajšijevica, vojn. III. čete, I. batalj., IV. puka, trupne komore, I. poziva. Blagodari Jovanka Pantović, Fajsijević, Kragujevac.

DRAGOSAVU STEVANOVICU iz Pajšijevica, podnarednik profinjant komore, XI. puka, I. poziva, sumad. divizije. Blagodari Gvozdenija Stevanović, Pajšijevici, Kragujevac.

JEROTIJU PAVLOVICU iz Donje Sabanite, komandir XI. puka, II. poziva.

MILADINU RABENKOVICU, Donja Sabanite, kaplar, sprovednik municione kolone, IV. odjeljenja, I. poziva, sumadjske divizije.

LAZARU MILOJEVICU iz sela Batocije, podnarednik III. čete, IV. bataljuna, XI. puka, I. poziva. Blagodari Persa Milojević, Batocija, Kragujevac.

HADIVOJU TASICU iz Brzana, municione kolona, IV. odjeljenja, XI. puka. Blagodari Rosa Tasić, Brzana—Kragujevac.

MORISAVU ZIVANOVICU iz Brzana, XI. puk. bojna komora. Blagodari Stanojka Zivanović, Brzana—Kragujevac.

LJUBOMIRU RADOJKOVICU iz Cumica, obveznik posljednje obrbane, XI. puka, sumad. divizije. Blagodari Kata Radjojlović, Cumica—Kragujevac.

DRAGISI APSICU, telegrafistu pri vrhovnoj komandi, otišao sa vrhovnom komandom, nije se javio.

ILIJU ARSICU, poručniku VIII. baterije, sum. divizije. Blagodari Marija Arsić, Stanina 15, Kragujevac.

RADOJU ROSICU iz Petrovca, obveznik III. čete, III. bataljuna, III. poziva, XI. puka, sumad. divizije. Blagodari Milojka Mitutinović, Palilula 37, Kragujevac.

MILAJU RADOSAVLJEVICU, podnare u ku profijan kolone, II. odjeljenja, II. p. z. v. sumad. divizije; **SVETOLIKU MILOVANOVICU,** redovu IV. čete, I. bataljuna, V. prekorobnog puka, kombinovane divizije, I. poziva i za **MILENTIJU RADOSAVLJEVICU,** red. v. na marnevoe bolnice, sumadjske divizije, I. poziva; njma dostavite: da su im familije žive i zdrave. Blagodari: mati Perka Radosavljević, Jaglika Rad. savljević i žena a Natalija Milosavljević, se'o Kos. vac. A. 115-8

G. ACI DINICU, hotel Terminus, Zeneva. — Molim vas priko, izvjestite mog muža Lazara N. Milišava, rez. poručnika XVIII. puka, I. poz., dunav. divizije, II. četa, I. bataljuna; da sam tri pošilke novaca primila, ukupno 487 K. i neka mi u buduću šalje redovno, jer mi je veoma potrebno. Mi smo svi zdravi, kolji i njemu želimo. Mnogo ga pozdravljamo svi i ljubimo, a najviše njegov sin Batibor. Vama blagodari. Ljubica N. Milišević, Dračevo 16, Beograd. 22128-8

G. DUSANU MIL. SJAČKOM, Svajcar-ka. — Poštovani g. Dušane! Jako me je obradovala vaša karta i veliko vam hvala na izvjestu o mome vojnu. Vašoj gospođi predaću novac, kad budete poslali i u svako doba stojm vam na usluzi. Molim vas, javite mome vojnu, da on svojeručno napiše kartu, preko vas pošalje meni, jer će me to jedino uteštiti i raspoložiti u mojoj samoći, jer se snala i sviših osjećam nesrećna kada mogu tati izgubiti i ostavoh sama. Vas molim, da me i vi što češće o mome vojnu izvjestavate. Sa radnom radim, neka ne brine. G. Z. ku pozdravite i recite mu, da ću njegove izvjestiti, da je dobro. Takođe i njegovi su dobro, neka ne brine. Gospod a Lepa često dolazi u Beograd. Vas pošuje i pozdravlja Bosa V. Popović, Kralja Aleksandra 88, Beograd. 22075-8

BUREAU DJORDJEVIC, Geneva. Sud opštine Raševacke, Kreis Kruševac, Bez. Bačina moli, da za izvjestite o nahođenju i boraveljnu slijedećih lica iz sela Rašovice: Rista Jovanović, redov, bio je na službi pri štabu treće armije; Mihailo Čanić, u komori tim. div.; Stanišav Miletić, XIII. kadrovski puk, I. l.; Živojin A. Marjanović, XIII. kadrovski puk, I. l.; Dragomir Jovanović, XIII. kadrovski puk, I. l.; Čedomir Marković, granicar iz Berova; Vasilije Vlaić, XX. kad. puk, III. b., IV. č.; Stanišav Todorović, komordžija II. poziva, XV. puk, tim. div.; Milutin Radjojlović, mitralješk. odli., tim. div.; Svetomir Radjojlović, posljednja odbrana mladića; Miladin Milovanović, posljednja odbrana mladića; Dimitrije Dimitrijević, posljednja odbrana mladića; Mihailo Miletić, posljednja odbrana mladića; Božin Ilić,

Gosp. Vladi Savčiću, Ženeva. Veoma sam vam zahvalna na poslanih mi 144 kruna i molim vas, da mi i u buduće, ako vam je moguće šaljete. Zahvalna Jovanka Pavlović, Krunska (Poslanička) ulica 75, Beograd. 22312-8

Gosp. Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas lijepo dostavite slijedeće moje mužu Zivojnu Saviću, kapetanu 19. puka, I. poziva, šumad. div.: Dragi Žikol Molim te izvjesti se da li je živ i zdrav Svetozar Stojanović iz Orašca, vojnik 4. čete, I. dopun.kog batalj., 10. puka, 2. poz. pa me izvjesti, jer su njegovi u očajanju, pošto se nikako nije javio. Mi smo zdravi. Pozdravljamo te. Tvoja Berta. G. Premoviću blagodari Berta Ž. Savića, učiteljica, Arandjelovac. A 1458-8

G. Ananiju Stefanoviću, sreskom načelniku, Hotel Terminus, Ženeva. Molim, da razpitajte preko Djordja Mihajlovića, šumara, za mog brata Gašu Šarca, ordonansa njegovog, da odgovori ovim putem, je li zdrav i živ na adresu Todora Jeličića, Novi Pazar. S poštovanjem Timotije Šarac iz Troštica, kotar N. Pazar. A 1446-8

Milano Jakšiću, Ženeva, Hotel Nicole za Dušana Zdravkovića. Oglas pročitali, pismo sa fotografijom nisam primili. Mi kao i protini svi zdravo. Novaca ne trebamo. Stevan Nikšić neka javi za brata Milana. Nikola i Angelina Zdravković — Ferizović. A 1455-8

Molim svakog poznanika i prijatelja, da me izvjesti, ako zna što o mom rođjaku Alju Brunčeviću iz Novog Pazara, vojniku 10. kadrovskog puka, 4. bat., 2. četa, koji je posljednji put bio u Beogradu na Banjići, na adresu Šefko Crnišaniin, trg. Novi Pazar, Sandžak. A 1445-8

M. LOSEVICI, Avenue d'ouche 27, Lauanne. — Lijepo vam molim, da me izvjestite, gdje se moj sin Nikola Trajković nalazi u kom mestu, šta radi i njegovu adresu. Roditelji i sestre su mu zdrave. Blagodari Milan Trajković, Selo-Banja, Arandjelovac. A 1451-8

G. Mikij Andrejeviću, Genève, za Jovana Markovića, gradjevinara iz Skoplja. Dragi zete! Dada, malo djetete i moj otac umrli su. Boško i Ljubica su kod mene, u oskudici smo, odmah novac pošlji. Od tvog oca nikakve pomoći. Živana Sabljic, Jagodina, Lazaretr. Nr. 16. A 1473-8

Gosp. Stevi Ćimoviću, Ženeva. Molim za izvještaj ovim putem, da li su zdravi i da se javaju svojim, koji su zdravo: Mihajlo Vasiljević, vozar municione kolone šumad. divizije; Dragomir Marković, konjanik ordonans pri štabu X. puka; Gavriilo Vukašinović, IX. puk, I. poziv i Ilija Vukašinović, pioner šumadjske divizije I. poziva, svi rodom iz Vinče Kraugujevačke. Blagodari Ljub. Janačković, Dračka 8, Beograd. 22324-8

Mlle. Marie de Rulisecko, docteur, Rue Prairie 17, Genève. Poštovana gospodice! Blagodaram vam mnogo na vašoj dobroti. Molim vas javite mome mužu slijedeće: Dragi Nikola, zdravi smo, pošlji novac odmah i piši o Milutinu. Karte smo sa Kfra primili. Mnogo pozdrava od svih, Latinka Ilić, Studenička 24, Beograd. 22323-8

Gospodinu Stevi Ćimoviću, Genève. Molim vas pošljite mi svoju platu, koja je mjesečna 95 din., a nisam je primila od januara ove godine. Bila sam činovnik u ministarstvu gradjevinarstva, IV. odjeljenje. Unaprijed blagodari Vukosava Tomkovića, Moravastrasse 32, Kruševac. 22322-8

Gospodinu Stevi Ćimoviću, advokatu, Genève. Molim vas, pošljite mi svoju učiteljsku penziju (mjesečno iznosi 54 din. i para), jer se sa šestoro djece nalazim u oskudici. Penzija nije primljena od januara ove godine. Poštujte vas Latinka Ilić, Studenička 24, Beograd. 22321-8

G. Velji Ćimoviću, Ženeva, za Božu Avramovića i Milutina Ajdačića. Mnogobrojne vaše karte primili smo i Milutinov oglas pročitasmo. Presretni smo, kad ste svi živi i zdravi. Najveća radost za mene, kad je Dragi s Dragoljubom zdrav i napredan i da su zajedno, i sva ostala deca naša ovdje su zdrava i napredna. Mi smo svi živi i zdravi, i nijedno nismo u oskudici, za to nemojte da brinete. Sve vas svi pozdravljamo. Djoka Arsenijević, Kraljice Natalije 70, Beograd. 22320-8

Gosp. Stevi Ćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Pošto je moj sin Mihajlo Maksić, podnarednik djačke čete, rođen 1894. god., umro na vojnoj dužnosti u Knjaževcu od tifusa, to molim učtivo gosp. da mi izvjestite i pošaljite što prije i što više njegovu neregulisanu invalidu. Na sam bolna i u oskudici sa svojom nezbrinutom ćerkom. Unaprijed ostajem zahvalna Jelisaveta Maksić, udova, Cirila i Metodija ul. 25, Beograd. 22336-8

G. Aci Diniću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas dostavite ovaj oglas šavi Dubljeviću: Dragi Savo! Primila sam po drugi put novac na Elziru adresu, javi odmah oglasom, da li su to njena primanja. Ako jesu, šalji joj i dalje na adresu Dobračina 21. Posljednje dve sume njeni od 450 i 234 kr. primila sam. Pošlji Stojanovu primanja na ime Jovanka Lovčenska 10. Meni šalji na Lihno ime sa fidatkom za djecu, a Lini — ona je svega dobila 586 kr. prije dva meseca — na tjeno ime. Svi te mnogo pozdravljamo. Ljiljica Dubljević, Nebojšina 16, Beograd. 22335-8

BOGOLJUBU STOJANOVIĆU, Ženeva. Zahvaljujem ti na izvještaju o mojoj: Kruni i Branislavu, Njima javi, da smo oboje zdravi, a oni neka lično pišu. Tvoji zdravo, radnja radi dobro. Pozdrav M. Nadašković, Palanka. D. 9 A. 1425-8

NIKOLI ŽIVANOVIĆU, narod. poslaniku iz Krnjeva. Dragi Nikole! Tvoj oglas preko novina pročitala sam. Novac od g. Pere Maksimovića u 150 dinara, dobila sam kao i sve tvoje kartbe i preko g. Šumaha. Mi smo svi zdravi, ne brini se za nas, ja se staram. Žito sam posejala, kukuruz obrala, on je bolji no lan. Javi šta je sa Dobrosavom i Dragom? Steva n m se javlja. Pera je kod kuće. Matini su svi zdravi i Danilo je ovdje. Kako je Matino djetje, što je s nj m otišlo. S. novu su mi zarobljeni i javljaju se. Tešbakovića te molj za izvještaj o Jovi. Njegovi su u školi zdravi. Neka se javi on. Ti takod. e. Odgovori preko g. Nadaškovića. Pozdrav od Ljube i Živanovića iz Krnjeva. D. 10 A. 1425-8

DR. ŽUJOVIĆU, Ženeva, za Jelenu Ilić. Na vaš oglas u br. 27. „Beogradskih Novina“ odgovaram: da nam je mati umrla 1915. godine na Sv. Klementa, a mi smo svi ostali zdravi i živi. Pozdrav Aleksandar Ilić, svećenik, Banjićina, Palanka. D. 11 A. 1425-8

DRAG. RADOJLOVIĆU, Ženeva. Lijepo vam molim za izvještaj o Dragoljubu Miloslavjeviću iz M. Orašja, vojnik 4. konišk. puka dunavske divizije I. poziva i o Aleksandru Rankoviću iz M. Orašja, posljednji regrat. Do sada se nisu javili. Zahvaljuje Boža Todorovići, Palanka. D. 12 A. 1425-8

G-dji JELENI M. RADOJLOVIĆU, Ženeva. Molim vas za dobrotu, da mi se pošaljite novčana pomoć. Biću vam zahvalna. Sofija Todorovići, učiteljica u Rakinzu sada u Palanci kod Smedereva. D. 13 A. 1425-8

DRAG. RADOJLOVIĆU, Ženeva. Kartu od 26.-VI. kao izvještaj o mome m žu Nikoli Rstoviću primila sam. Takođe i o Zivojnu Markoviću i drugima. Mnogo vam hvala. M. Im izvjestite Nikolu i Zvojinu da smo kod kuće u selu s djecom zdravi, i da mi Nikola pošlje novca na adresu Jankova Popovića, Palanka. Zivojnu Markovića izvjestite, da s njegovoj svi zdravi i da on izvjesti Radojicu Sime Gavića. Zahvalna Milena i Kristina Rstović, Dobri Do, Palanka. D. 14 A. 1425-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Genève, 3545 M. B. Molim vas prijateljski, da se izvjestite za moje sinove: Miodraga, Slavoljuba i Dušana Zdravkovića, djake gimnaziste, koji su se javili prije dva meseca sa Korzike, da li su zdravi, jesu li sad u školi, imaju li sredstava za život, da li im treba novca da pošljem. Njih izvjestite, da smo mi svi kod kuće zdravo, da je kod nas u svemu dobro. Neka javu znaju li štogod za njihovog brata Acu potporučnika. Vas molim kao svog Kraugujevaćina da me preko „Beogradskih Novina“ izvjestite, šta saznate o ovoj mojoj djeci, na čemu vam iz sveg srca blagodari i ti i ja sam vam dužan za sve molim javite, da pošaljem. Mnogo pozdrava Milan Zdravković, trgovač iz Nalainaca, okr. kraugujevački. A 1435-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Casse 3545 M. B., Genève, za kmeta Dragoljuba M. Joksimovića. Svi smo zdravi. Ne brini o nama. Jesi li ti sada zdrav? Novac sam primila: 145 kr., 293 kr. i 102 kr. Pismo sam otvorila, jer imam velike izdatke. Ako mi i dalje uredno budeš slao novac, prećiću u Beograd, jer u Jagodini nikog nemam. Piši i pošlji nam svoju sliku; mi smo ti našu poslali. Ja ti pišem, a i g. Ljotić dobija tvoje karte i odgovora na njih. Da znaš, koliko su porasli Cule i Moma! Ivi želimo, da te vidimo, a oni neprestano o tati govore. Pozdravljamo te: Moma, Hrana i Milica D. Joksimović, Konzerva ul. 16, Jagodina. 22333-8

Gospodinu Stevi Ćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Najpokornije vas molim, u oskudici smo bez igdje išta. Molim pošaljite nam od našeg primanja, koje nisam primili od novembra prošle godine, sumu novaca; broj knjižice 234. Šaljite redovno na adresu Mica keci Vlacka Jufremovića i Persida potpukovnika, Beograd, Makenzijeva 33. 22329-8

Gdji Savki Živković, Ženeva, rue de Berne 15. Milla moja Savka! Već odavno nemam vijesti o Peri i Ljubčetu. Ja sam im se bezbroj puta javljala i kartama i oglasima, pa kako ne dobijam odgovor, to sam veoma zabrinuta. Lijepo te molim, izvjesti se gdje je Ljubče, da li je zdrav, pa mi odmah oglasom javi, a Ljubče nek mi javi za moz Peru. Ljubčetaova adresa je: Corniche 183 Marselj. Tvoji su svi zdravi, kao i moji. Sve vas srdačno pozdravlja tvoja Nata Perišićka, Beograd, Prijestolonasljednikova 9. 22327-8

Mihajlu M. Costću, Ženeva, Hotel Terminus, Rue des Alpes 20. Veoma sam blagodarna na vašu kartu, o izvještaju o mom mužu Radi Žuniću. Molim vas, ako možete, da mu pošaljete 200 kruna, a ja ću ovamo dati vašoj majci. Radu javite, da smo zdravo, vaši su zdravo. S poštovanjem Cana Žunić iz Požege. A 1466-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. Moj sin Danilo Milišić, djak trgovačke škole, otišao sa srpskom vojskom prošle godine pa se do danas nikako nije javio. Prezabrnutu za svojim sinom, molim vas, gospodine, da ga pronadjete i da me što prije izvjestite: da li je živ i zdrav, na čemu vam ostajemo trajno blagodarni. Persida Milišić, Beograd, Djardjevo brdo 6, i sestra Jelena. 22263-8

Gosp. Joel Jovičiću, Ženeva. Zahvaljujući vam na već učinjenoj dobroti molim vas dostavite mome Bori slijedeće: Veoma sam srećna, da si zdravo sa svima našima. Za mene i ostale naše ne brini, svi smo Bogu hvala zdravo. Takođe strina u Beogradu i kumovi u Užicu. Javlaj se često. Od svijuu mnogo pozdravlja. Tebe gri tvoja Dara Djordjević iz Gor. Dobrinje, srez Požege, okrug Užice. A 1467-8

Gosp. Jovanu Jovičiću. Srećna sam kad pročitam, da javljate za mog muža Andriju Filipovića, da je živ. Hvala ti veliko. Molim, njega izvjestite, da sam ja zdravo i dobro. Ljubomir je zdravo u Austriji. Mnogo ti blagodari: Ljubica Filipović iz Duškovaca, srez Požege, okrug Užice. A 1467-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva, za Zivojnu M. Savića, kapetana XIX. p. I. poz. šumad. divizije. Mnogo si nas obradovao svojim oglasom od septembra. Zdravi smo i srećni, kad si nam i ti zdrav. Predrag je, tatic, djak II. razreda, a Lelica se zabavlja sa mamom kod kuće. Novac koji si dao Milovanu Zorinom, kum Aleksandru i Drag. Zariću, primila sam od njihovih. Od sveg primljenog novca ostala mi je jedna trećina. Drva, zimnicu i ostalo spremili smo. Zora te molj, da Milovanu kažeš, da je sa Mikom dobro i da sedi kod teče. Po malo radi. Tetka, teča i ostali kao i Milovanov otac, majka i braća zdravi su. Teča je kazn, da Milanu, Draganu i Milovanu dajete novac u buduće koliko im treba, a on i Zora daće tu sumu meni ovdje. Neka se Milovan javi preko novina. Mika je veliki i mnogo se tate uželeo. Da li je istina, da je Sreta umro? Javi pismom opširnije. Na poslatu mi adresu pošlaj ti pismo i kartu. Od Zore. Mike i svijuu nas pozdrav Milovanu, Milanu i Draganu, na tebe uvijek misle i vole te tvoji: majka, Predrag, Lelica i Berta. 18.-XI. Arandjelovac. G. Premoviću blagodari na trudu Berta Ž. Savića, učiteljica. A 1470-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva, za Zivojnu M. Savića, kapet. XIX. p. I. poz. šumad. diviz. Molim te, kume, izvjesti mog Aleksandra, da smo mi svi zdravo i dobro, samo mnogo brinemo, što se on sam nije javio, osim što si ti javio da je zdrav i da si mu dao novac. Hvala ti! Neka nam se odmah javi kako je, Djordje nije kod kuće, zdrav je, javlja se često. Za nas neka ne brine. Pozdrvljamo ga. Tebi pozdrav od tvog kuma Uroša Nedića, Orašac-Arandjelovac. A 1470-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva, za Zivojnu M. Savića, kapet. XIX. p. I. poz. šumad. diviz. Molim te, kume, izvjesti mog Aleksandra, da smo mi svi zdravo i dobro, samo mnogo brinemo, što se on sam nije javio, osim što si ti javio da je zdrav i da si mu dao novac. Hvala ti! Neka nam se odmah javi kako je, Djordje nije kod kuće, zdrav je, javlja se često. Za nas neka ne brine. Pozdrvljamo ga. Tebi pozdrav od tvog kuma Uroša Nedića, Orašac-Arandjelovac. A 1470-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim, da izvjestite mog muža Dr. Serkeza Berberijani: da sam sa svom djecom zdravo i da sam primila poslati mi novac i želim, da mi se Serkez javlja, kako je sa zdravljem i po mogućstvu da mi redovno novac šalje. Serkeza pozdravlja mnogo a vas poštuje Ljubica Dr. Berberijani, K. Mitrovića. A 1471-8

Jovanu Jovičiću, posterestante, Ženeva. Pročitala sam, vaš izvještaj za mog verenika Milana Kotlaića, kapetana 8. puka I. poziva, mitraljesko odjeljenje, na što vam od srca blagodaram. U isto vrijeme dostavite mome verniku: Da sam sa mojim zdravo, neka ne brine za nas i nek se javlja, toplo ga pozdravlja a vama blagodaram i molim za odgovor na moju adresu ili mog oca Save Radovića, činovnika opštine užičke. Zora Radoviće. A 1472-8

Stanislavu Krakovu. Juče dobih od tebe ličnu kartu; osjećam se srećna, kad vidim, da si mi živ i zdrav. kao i tvoji ujac. Pozdravi ih mnogo. Mi smo svi dobro. Javi mi se opet. Ljubi te tvoja mama Persa Krakov. Beograd, Studenička 41. 22291-8

Stevi Ćimoviću, Ženeva. Molim vas, gospodine, da poradite, da mi se moja plata, koja mi pripada kao zvaničnik načelstva okr. krajinskog u iznosu 80.— din. mjesečno a koju nisam primila od januara 1916. god., što prije pošaljite, pošto se sa djetetom nalazim u velikoj oskudici. Unaprijed blagodarna Zorka Djenadić, Nemanjina 24a. 22345-8

G. Stevi Ćimoviću, Ženeva. Molim vas lijepo, gospodine, da poradite, da mogu dobiti nesvršenu invalidu moga poč. muža Petra Djenadića, biv. vojnika VI. puka, jer se nalazim u oskudici. Unaprijed blagodarna Zorka Djenadić, Prote Mateje 22, Beograd. 22344-8

Milutinu Protiću, stud., Ženeva. Poslat novac primih juče, javite, zahvalite i pozdravite Žiku. Pokorno molim javite Vladimiru Stefanoviću, kapetanu 18. puka, da pošalje novac njegovima na adresu: Desanka Andrejević, Stiška (Baba Višnjina) 13. Zora Mitrović, Stiška 42, Beograd. 22306-8

Gospodinu Djordju Radoljoviću, Ženeva, za Borivoja Jankovića, revizora carinarnice. Primih 320 kruna, od koje sam odmah poslala Dušanu i Jovi po sto kruna, ostalo sam sebi zadržala. Ako ti je moguće, šalji u buduće na istu adresu. Javi kako si sa zdravljem ti i Milorad, što on ne šalje Peki novac. Pozdravlja te Mara Jankoviće, Ratarska 16, Beograd. 22305-8

G. Stevi Ćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva, za g. Ješu Topalovića. Novac u 185 kr. primila sam i predala Anki; ona ti mnogo blagodari. Svi te pozdravljamo. Darinka Isalović, Jakšićeva 15, Beograd. 22347-8

Adamu Germannu, Ženeva. Molim te izvjesti Milana, da sam primila 313 kruna i da mi u buduće redovno šalje novac, jako mi je potreban. Za nas neka ne brine, zdravi smo i pozdravljamo ga, neka se češće javlja. Primila sam kartu od lije Bircanina, hvala mu na izvješću, njegove sam izvjestila u Valjevo. Zorka Strundžalić, Kosmajka 23, Beograd. 22352-8

Gospodinu Dragoljubu Božinoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Vaš izvještaj o mom sinu Periši Vasiću, maoru, dobila sam, koji nas je obradovao. Javite mu, da smo mi svi zdravi i da nam se češće javlja. Mnogo ga pozdravlja majka Jelena Vasić, Nemanjina 24, Beograd. 22351-8

Boško Damjanović, Ženeva. Od naših ništa ne dobismo, zato te molim, Boško, podojestvuj gdje treba, da ja dobijem pomoć na ime moje plate, koju nisam primila od januara 1916. Odmah mi novac pošalj, jer nam je neophodno potreban. Mama je očajna, što se Voja nije dugo javio, izvjesti se, je li živ i javi nam odmah. Zašto je Vlada u Nici? Je li zdrav i šta učj? Srdačno Mirka i tebe pozdravljam. Dara Marković, Avakumova 46, Beograd. 22348-8

G. Tasa Petković, Rue du Pré-Jérôme, Genève. Molim te, Taso, izvjesti mog druga N. Velimirovića, da sam primio 436.25 kr. Pažnja mi je dragocenija od novca, koji u parohiji zarađujem, koliko mi je potrebno. Zablagodari mu na prijateljskom sećanju. Velimirovića, tebe i sve naše pozdravljam. Dragica i Radisav Ružičić, Gornji Milanovac. 22346-8

Gospod. Mihajlu Tatluću, Ženeva. Karte vaše i Slavine dobila sam. Majka i ja blagodaramo vam na dobroti i ljubaznosti. Molim vas, budite dobri, pa izvjestite Mirka i Slavnu, da sam primila 1800 kr. a ne 2500. Novac neka ne šalju više, nije nam potreban. Javite im, da se uvijek javu kada mogu. Blagodari vam i pozdravlja Vukosava Dr. Mitrovića, Smiljanićeva 28, Beograd. 22345-8

Gdji Olig Andjelković, Ženeva. Molim vas, javite Milanu, da smo svi zdravi i da je Sava potpuno ozdravio. Novac za gđju Leposavu primila sam 157 kr. i odmah sam joj poslala. Pozdrav Milanu, g. Trifunuu, Bošku, Aci i svima našima. Vam! pored blagodarnosti pozdrav šalje Milka M. Gavrilović, Ratarska 28, Beograd. 22344-8

G. Dušanu Mil. Šijačkom, Ženeva. Srdačno vam hvala na izvještaju o mome Ivanu. Molim vas izvjestite ga, da sam njegovu pošiljku primio, koja nas je obradovala. Hvala mu, i neka za nas ne brine, svi smo zdravi. Novac, o kome ste mi Vi pisali, nisam još primio, molim vas, raspitajte se o tome. Vas i vašeg brata pozdravlja Josif Marinković, Beogradska 66. 22342-8

G Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim dostavite mome mužu Todoru Krstiću, kontroloru pošte na Kfru, i bratu Boži Trpkoviću: Dragi Tošo i Božo! Ja sam hvala Bogu ozdravila, nemojte brinuti ništa za nas. Božo, tvoju smo slavu provelj dobro i popili u vaše zdravlje od onog belog vina. Pozdravljamo vas, Stanka, Donka i Dana Krstić, Mletakačka 24, Beograd. 22341-8

Gospodi: Mitković i Radoljović, Ženeva. Molim vas, javite mom mužu, da sam primila 320 kr. od Wiener Banke. Molim, da mi redovno šalje pomoć kao i do sad. Da li su primili moj muž i moj sin moje karte i sliku Nikole? Njima od srca naših pozdrava. Moje poštovanje, blagodarna vam Angelina Svetislava Stanojevića, Miloša Velikog 41, Beograd. 22340-8

Gospod. Stevi Ćimoviću, Hotel Terminus, Genève. Po oglasu Vašem obračam se Vami i molim, da poradite, da mogu svoju invalidu primiti, pošto se nalazim u oskudici sa svojom djecom. Po riješenju 27. novembra 1914. god., broj 28338. Ponizna Milica Mičić, Donja ulica 89, Beograd. 22296-8

G. Stevi Ćimoviću, Hotel Terminus, Genève. Koristeći se vašim oglasom uzimam slobodu moliti vas, da mi se pošalje penzija i invalida moga pokojnog muža Dragutina Dačića, pješadijskog majora, koji je poginuo na Rašci prilikom povlačenja, a koja mi ni penzija ni invalida nije određena ni regulisana, niti sam pak šta do sada primila. Zahvalna Mara D. Dačića, majora, Daničićeva 20, Beograd. 22295-8

G. Miki Tadiću, Genève. Prije dva meseca poslath 347.90 K na adresu „Darinka Milovana Krstića“, vratila sam Banci zbog netačne adrese do daljeg Vašeg naredjenja. Molim vas izvjestite Banku, za koga je novac. — Drugu pošiljku od K 357.— primila sam, na čemu Vam blagodaram i molim, da me i u buduće ne zaboravite. — Poštujte Vas i pozdravlja Darinka Milovana Kostića, Njeguševa 47, Beograd. 22293-8

G. Stevi Ćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim napominjem, da mi se pošalje hitna pomoć na ime moje penzije, koju nisam od oktobra 1915. primila; broj knjižice 1496. Unapred zahvalna, Jelisaveta D. Dimić, Kondina 16, Beograd. 22286-8

Gospodinu Dragoljubu Radoljoviću, Ženeva. Molim Vas lijepo izvjestite mog Žiku, da mu blagodaram na poslatom novcu. Od Vere novac nisam dobila — pisala sam joj; odgovor još nisam dobila. Ja i djeca smo zdravi, mnogo ga pozdravljamo i ljubimo, i molimo ga, da nam se češće javlja. Božović nije ispunio obećanje, dato ocu, molim podsjetite ga. Vaša Dragica je zdrava, vidjamo se često. Vas pozdravlja i mnogo Vam blagodari Natalija Živ. Karapešića, Kraljice Natalije 16, Beograd. 22292-8

Gospodja Kosara Cvetković, Ženeva, Pension du Centre, Rue de Sand No. 53. Draga gospodjo! Do danas ni jedna od nas ništa ne dobismo. Molimo Vas nastanite, da nam se odmah pošalje, — velika je potreba. Ujedo nastanite, da se i Eakina invalida po spisku br. I pošalje, ista nije primljena od novembra pr. god., mjesečno primanje 37 dinara. — Anka udova Koste Antonovića. Vaši su svi dobro. Pozdrav, Zorka, Soja, Dara i Anka Antonoviće, Bircaninova 25, Beograd. 22288-8

Gospodjica Ruža Stanković, student medicene, Genève. Route de Chene 74. Mila Ružo! Molim te piši Aleksu, da digne mamini penziju. Kad bude novac slao, neka šilje preko tebe, da bi ti sebi trošak zadržala, a ujedno da bi nas češće izvještavala. Novac mi šilji na moju adresu. Tvoji su svi dobro, zajedno smo kao i uvijek. Pozdrav od nas svih. Ljubi te Darinka Dečakin, Miloša Pocerca 8, Beograd. 22283-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, — Genève. Molim budite tako dobri i dostavite mojim sinovima Branku Tanazeviću, arhitekti, Milanu i Ivanu, da sam u velikoj brizi, pošto mesec dana nemam nikakvog izvješća; neka mi se odmah javu. Ujedno čestitamo im kruno ime i želimo im zdravlje: srdačno ih pozdravlja Vera, ljubi ih njihova mama. Vami gospodine blagodaram u napred, Draga Tanazević, Njeguševa 27, Beograd. 22281-8

Jovanu R. Jovičiću, Ženeva. Do danas novac ne dobih, molim Vas lijepo, izvjestite g. Mališu, da kaže na nadležnom mjestu, da mi se novac što prije pošaljite, ja sam bez čega, pomoć ne primam, bez srestava sam za život. Mileva Lazarević, Avakumova 36, Beograd. 22275-8

G. Jovanu Premoviću, za Ljubišu Milovanovića. Dobili smo tvoju kartu. Majka primila drugu pošiljku novaca, a treću predala ujni. Novac za mene još nije stigao, kad dobjem javiti ti, kao i za ujni. Pozdravi Boška i poruči mu, da što prije pošaljite g. Vasi i drugu sumu, prvu primio. Oni su zdravi, Filip u Austriji takodjer zdrav piše im. Ne javljajš, da li si što saznao za Dušanovog sina, požuri sa izvještajem. Mi smo zdravi, piši češće i čuvaj se, da majka ne brine. Mnogo pozdrava od majke i Slavke. 22271-8

Gospodinu Dragoljubu Radoljoviću, Ženeva. Na Vašu prijateljsku predusretljivost odgovorio sam Vam dopisnim kartama. Velika zahvalnost! Prinudjen sam, da Vas opet bratski zamolim, da mi što prije veću sumu pošljete na račun moje ovogodišnje plate od 6000 din. Prijateljski pozdrav. — Vaš poštovac, Dragoljub Popović, profesor, Ratarska 23, Beograd. 22269-8

Žilva Stevanović iz Zeoka, srez kolubarski, okrug beogradski, pošta Lazarevac, molj prijatelje, da je izvjestite ako što znadu za njegovog brata Dragoljuba Stefanovića, vojnika dopunske baterije haubičkog puka I. poziva šumadjske divizije. 22268-8

Gospodinu Raši Ćukoviću, Ženeva. Hvala na izvještaju o mome mužu Kostu Sretenoviću. Molim Vas javiti mu, da su djeca zdrava. Prije nekoliko dana javih mu oglasom, da sam došla u Beograd radi ljekara. Javljam mu, da ljekar konstatovao: Karar plućnih vršaka. Danas se vraćam za Raču. Sa djecom ga pozdravlja — Vami blagodari na usluzi, Kaja Sretenović, Kosovska 45, Beograd. 22267-8

Gospodinu Dragi T. Rančiću, advokatu, Ženeva. Dragi Savo! Molim te vidi, ako šta možeš učiniti, da dobie od svoje invalide Natina sestru. Njen muž je poginuo, Marko Stanojević broj 747. Ona je u nezgodnom položaju bez ikakvih sredstava; nije od oktobra 1915. primila, pa te molim, da se zauzmeš; mi te pozdravljamo, Anka. Njena adresa Marija Stanojević, Laudanova 125, Beograd. 22266-8

Milutinu Kovačiću, Ženeva. Dragi Milutine! Tvoje pismo od 13. X. 1916. dobila sam. Novac od gosp. Timotijevića dobila sam, od tebe ne. Blagodaram na izvješću o djeti mojoj. Nek mi se javi lično i fotografije pošlji. Ako je moguće šalji mi mjesečno novac; djeca takodje. Perina adresa: P. M. No. 1077, Gruppet 1, Ungarn. Pozdravlja te Darinka P. Maksimović, Smederevo. 22258-8

Risti Puriću, student medicine, Ženeva. Molim te da mi dođe sa vijestima nas najbržim putem od Pajl i Djoki, jer jako brinemo, naročito sad. Mi smo svi zdravi. Ako im je moguće, nek nam novac pošlju što prije, jer su potrebe velike. Tebe i sve naše mnogo pozdravljamo. — Zauca Pavlović, Ohridska 7, Beograd. 22265-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas izvijestite za mog sina regruta 1896. god. Miladina Jovanovića iz sela Delupe, o kome nemam nikakav izvještaj. Budite tako dobri, pa me izvijestite o njemu. Blagodarna Živana Jovanović iz sela Delupe. 22253-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim lijepo saznajte, pa me ovim putem izvijestite, gdje se nalazi i je li živ? Molim Radoje Nikolić, redov II. čete I. poziva VII. puka iz Barića, okr. beogradski. Žena Desanka Nikolić iz Barića. 22261-8

Kosti Timotijeviću, Ženeva. Novac smo primili, hvala. Molim Vas šaljite nam mjesečno, ako je moguće. Perja je u Ugarskoj. Neka se moja djeca jave. Pozdravlja Vas Darinka P. Maksimović, Smederevo. 22260-8

Kosti Timotijeviću, Geneve. Molim Vas izvijestite moje sinove Nikolu i Djordja Ničotu, da smo novac dobili. Od Trojanovića dobijamo 50 din. mjesečno. Kad budu u mogućnosti, nek nam opet pošlju. Nek nam se jave. Vama blagodaramo, a njih pozdravljamo sestru, majka i otac Dimitrije Ničota, Smederevo. 22257-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Budite tako dobri, pa me izvijestite za Svetozara Jovanovića, redova VII. puka II. čete III. bat. dunav. divizije III. poziva iz sela Delupe, o kome nemam nikakav izvještaj, i saopštite mi, da smo svi zdravi i dobro i nek se javi preko vas. Blagodarna Živana Jovanović, iz sela Delupe, srez Kosmajski No. 138. 22254-8

Gosp. Tadiju Živkoviću, st. teh., Hotel Terminus, Genf. Po Vašoj dobroti doznali smo, da su Nikola i Jaša zdravi. Molim vas imajte dobrotu, da izvolite izvijestiti mog muža Nikolu i Jašu, da smo mi svi potpuno zdravi, ne trpimo oskudici, radimo pa imamo. Neka samo sebe pazi, naročito Nikola neka se ništa ne brine ni o meni ni o djeći, sve je kako samo on želi, a ja znam šta je njemu po volji, neka čuva sebe, jer u njegovom životu gledamo naš život. Jaši kažite, da su tetka Julka i Zora u Zagrebu. — Neka nam se opet jave preko vas. Pozdravlja vas i poštuje Bina Gruić, Trn ul. 19, Beograd. 22251-8

Mihailu Jezdiću, Lausanne, Montagnibert, Clair-Foyer No. 2. Juče sam ispratio pismo poštom. Moja penzija mjesečno 388.11 dinara. Od nje nisam primio ništa za novembar i decembar prošle godine i za cijelu ovu godinu. U spisku penzionara zaveden sam pod brojem 675. Radovanova je plata 147.35 dinara mjesečno. Primio ju je posljednji put za januar ove godine. Od tada ništa više. Sa Dobrom, Dušanom, Milanom, Borom i svima našima pozdravljaju te svi naši i tvoj brat Kija Jezdić, Poslanička 78, Beograd. 22250-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. — Najučtivije Vas molim dostaviti ovaj nglas g. Ljubi Strelkoviću: Poštovani ujkla Ljubo! Najtoplije Vama i ujni Agnici zahvaljujemo na učinjenim dobrotama. Od ovlašćene firme primam za sada svakog mjeseca; mama, Zora i ja primili smo novac u 217 kruna. Veoma smo srećni, dobili smo od Stanimira njegovo svojeručno pismo od 15. septembra. Svi smo zdravi, to i Vama želimo. Najsrdačnije pozdravljamo svi: ujni Agnicu, Vas, Desu, Batu i ostale naše. Poštuje Vas Vaša Darinka St. Daničića, Novo-Pazarska 20, Beograd. 22249-8

Dimitriju Mljukoviću, računospilaču, Solun. Mili oco! Presretni smo bili, kada primismo od Vas novac u K 149, jer po tome saznanismo, da ste živi i zdravi. Molimo Vas, da nam i u buduću šalžete novac, jer smo u oskudici i to na svoju adresu. Izvijestite kartom ili preko ovih novina, šta je sa Gokjom i gdje se nalazi. Mi smo zdrave. Vas i Gokja pozdravljaju i ljube Stara Majka, Milica i Jelena Mljuković, Durmitorska 12, Beograd. 22248-8

Milošu Terziću, sud. pisaru, Krk. Mili moj Terziću! Tvoje izvještaje i dvije lično od tebe karte primih. Radujem se, da si ti i Rodoljub dobro. Svi smo hvala Bogu dobro, tvoja derljivica sad je velika brbljavica, kaže ti, da si lola. Slike sam ti poslala prije dva mjeseca. Novac sam primila sa maminom penzijom 770.— K. Sve sam utrošila i zadužila još 400.— K. Molim te šalji nam što god više možeš što skorije, ti znaš sa kojom si me sumom ostavio. Ovo je šesti oglas na tebe, javljaj se preko novina. Mama, djeca, Daniča, kao i ja volimo i grlimo toplo pozdravljajući tebe i Rodoljuba, tvoja Helena Terzić, Palanka. 22247-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim lijepo, saznajte, pa me ovim putem izvijestite, gdje se nalazi i je li zdrav? Molim zet Živko Petković, redov VII. puka II. poziva intendantski voz iz Barića, srez posavski, okr. beogradski. — Milka Petković iz Barića, okr. beogradski. 22262-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim dostavite slijedeće moje muž Spasiju Spasoviću, nješađijskom kapetanu: Da sam ja i moj sin Miloš zdravi kao i moji svi ostali, i da sam novac, 319 kruna, primila. Kako ste vi svi tamo sa zdravljem, kako je Dobri-voje? Zašto mi se ne javlja? Da nije slab, brinem. Čudi me njegovo ćutanje. Javite se odmah. Primite srdačnu pozdrava od nas sviju. Zahvalna, Jelena Petrović, Nebojšina 14, Beograd. 22243-8

Milanu Marjanoviću, advokatu, Geneve. Molim vas podestvujite, da se mojoj tetki Savki udovi Koste Ruščević, vojnog prote, pošalže što god od njene penzije. Nije primila više od godinu dana: u oskudici je. Istu je primala 93 dinara na blagajni Požarevačkog činovničkog fonda, knjiz. broj 472. svešteničkog 421. Troškove učinjene odbite, novac pošaljite na adresu Nadežda Jovanović, Smederevo. Blagodari vam Savka i Ljubica Atanackovićeva, Požarevac. 22242-8

G. Svetozaru K. Djordjeviću, Rue Stand 38, Geneve. Vašu kartu primih, kao i nekoliko od Krste i uvijek odgovorih kartom. Pročitah i Kristin oglas u novinama. Svi smo zdravi. Novac nikakav od sada nisam dobila, ma da mi je veoma potreban. Neka reklamira i u buduću šalje preko Wiener Bank Vereina. Od pomenatog gospodina nemoguće dobiti novaca. Za kumu Zorku čula, da je iz Prizrena došla u Požarevac; za nju novac dolazio, no pošto se ne nalazi kod kuće u Beogradu, novac je vraćen. Krsti pozdrav, a vama zahvalnost i poštovanje od Drage V. Markovića, Miloša Velikog ul. 47, Beograd. 22302-8

Djordju Radojloviću, Ženeva. Dragi gospodine Radojloviću! Vašu kartu, kao i pošiljku od 11. septembra primio sam i odmah odgovorio. Molim vas sjetite me se opet što prije, pošto apsolutno nikakvu drugu pomoć nemam. Vaš stari poštovalac, Petar Djurić, učitelj, Prote Mateje ul. 10, Beograd. 22300-8

Gospodici Kaji J. Gjorgjeviću, stud. medicine, Zürich. Dragi prijlo! Pital vas kartama za Tasu, ne odgovoriste mi. U novinama od 22. ov. ml. vidim, da javljate da je zdravo. Ranije kao i sad javih Vaji, ona mi često sad piše, juče javlja da su zdravo i molli da javite Tasi. Radmila je velika i moli Boga za taticu. Traže novaca, ako je sigurno direktno ili preko mene, pa ću ja gledati odavde. Ja sam ovdje od aprila; štete nije imao, neka ne brine. Svi mu srdačno želimo da je zdravo. Tasu, vas, prijatelja pozdravljamo. Draginja J. Pejić, Užice, Ul. II. br. 29. A 1464-8

Timi Stanimiroviću, načelniku pošt. i telegrafskog odjeljenja, Krk. Stevi Ćimoviću, Hotel Terminus, Geneve. Molim za delstvo, da mi se što prije pošalje što više novaca akonto mog primanja plate (1515.60 din. godišnje), koju nisam primio od novembra prošle 1915. godine. Bio sam kao poštar VI. klase u Kraljevom selu. U oskudici sam i nuđil. Ako je ikako moguće, da mi se i u buduću novac šalje mjesečno ili dvomjesečno. Ovo smatrate kao moje ovlašćenje. Blagodari Bogoljub Savić, poštar, Jagodina, Regierungsstrasse 5. A 1468-8

G. g. Miki Mitroviću, Miki Mijuškoviću, Živojinu Nikoliću, Ženeva. Molim, ko od vas pročitao ovaj oglas, da moje bratu Stojadinu Mitroviću, medicinaru pri timočkoj diviziji, II. poziva, dostavi ovo: Dragi Medilo! Stigli smo neodavno u Raševicu. Nakon teške bolesti, izmedju života i smrti, mali Medilo se oporovao, prohodao i progovorio. Za našu imovinu ne možemo ti ništa povoljno reći. Svi te pozdravljamo, a ja vječitno mislim na tebe, dišem dahom tvojim, mili moj Medilo. Tvoj Živadina. A 1465-8

Danica M. Nedeljkiću, pukovnika, moli da se izvijesti njen suprug, da je u Kosovskoj Mitrovići zdrava i potrebuje novac. Danica i Andja Nedeljkić. A 1475-8

Gosp. Jovi Aleksijeviću, Zürich, Hotel Schwert. Molim dostavite moje mužu J. Ružička, Villa Transbourdeur N. Afrika, Bizerte (Zarzouna). Unaprijed blagodari Gizela Ružička. Dragi tata! Tvoju kartu iz Pariza i pismo iz Marselja primili smo. Primili od nas srdačne čestitke za Božić i ujedno ti čestitamo sretnu novu godinu. Nama će biti vrlo žalosno bez tebe. Ako ti je moguće pošljite nam novaca u kući je sve u redu. Molim te pozdravljati i ljubi Gizela s djecom, Daničića ul. br. 7, Beograd. 22241-8

Dr. Djoki Nikoliću, Rlm. Oglas od 23. VIII. sad izišao. Kartom od Vojvodića od oktobra primila i odgovorila. Dimić poslao majki 639 kruna. Pitala, da ne budu ti novci za njegovu Anku. Javi se češće. Pozdrav tebi i Vladi. Zorka Nikolić, Strahinića Bana 61, Beograd. 22238-8

Dragiću Soldatoviću, Ženeva. Poslato, primljeno. Ne zaboravi me i u buduću, jer je vrlo potrebno. Tvoji su dobro i zdravo. Mnogo te pozdravlja i blagodariti tvoj Docu Kovačević, Katančeva ul. 22, Beograd. 22239-8

Gđici Milici Mirkoviću, Rue de Carange 29, Ženeva. Vašu kartu od septembra dobili i odgovorom javite Nikoli, da izvijesti Boška i Vukašina zdravi smo svi. Radujemo se njihovom zdravlju. Novac primih. Hvala na trudu, neka pošlju opet koliko mogu. Oglas poslao 2. XI. na gđicu sestru i dvije karte i molismo da se raspita za našeg Marka Bivolarevića, vojnika zantlijska četa, I. poziv, dunavske divizije, jer od njega nikako vijesti nemamo. Javite Nikoli, da on raspita za njega, neka vama javi, a vi izvijestite nas. Sa najboljim željama čestitamo našem Nikolići imendan, a vama svima nastupajuće praznike. Vama blagodaram. Moju djecu pozdravljam i volim, mati Cveta Bivolarević, Mackenzijeva ul. 50, Beograd. 22235-8

G. Gjoki Dimiću, Ženeva. Novac 639 kruna primih. Mnogo zahvaljuje Mara Marka Velzarića, Strahinića Bana ul. 61, Beograd. 22237-8

Gosp. Jovanu Premoviću, Ženeva, za g. Rajka Gavrilovića. Molim, da nas što prije izvijestite, da li su živi i zdravi: Timotije Pajčić, rezervna municiona kolona, dunavske divizije, I. poziv. Milorad Marković, podnarednik, glavni intendantski voz, I. odjeljenje, 2. poziv, drinske divizije. Stevan P. Dimitrijević, I. poziv, 2. četa, 3. bataljun drinske div. Borisav Antonić, 3. poziv, 6. puk, drinske divizije, seiz kod komandanta puka. Stanko D. Antonić, sanitetska kolona, I. poz. drinske divizije. Pera Isailović, regrut otišao uz šesto-pukovsku komandu. Borisav Jovanović, bolnička četa, I. poziv, drinske divizije. Radivoj Jovanović, 3. prekobrojni puk, drinske divizije. Svi su iz sela Varni i molim g. Rajka Gavrilovića, da ih izvijesti, da su im sve familije kod kuća zdrave i žive, samo se brinu, što se do danas nisu javili. Unaprijed hvala, odgovor pošlati na adresu: Milosava Maleševiću, opština Varna, okrug podrinjski — Šabac. A. 1308-8

MIHAJLU TADIĆU, predsjed. suda, Ženeva. Lijepo vas molimo, da dostavite Jelešiju Vasoviću, vojniku I. poziva X. puka šumadijske divizije, da su njegovi u Kraljevu svi živi i zdravi i sa radnjom rade, ako mu treba novaca, podajte mu a čika Ješa će vratiti vašoj materi u Beogradu. Ujedno izvještavam kuma Milorada Puzića, poslanika, Velimira Vasovića, potporučnika, Lazu Simonovića, vojnika, da su njihovi kod kćice svi živi i zdravi i da je Lazin brat Mita javio, da je živ i zdrav. Jevrem Vasović, Vojvode Dragomira 7, Beograd. 21997-8

G. MIKI STOJKOVIĆU, komesaru policije, Geneve. Dragi braćo Miko! Vašu kartu primila sam juče. Pita Vasa koliko sam novaca primila i koliko mi treba. Javite Vasi odmah, da sam svega do sad primila 592 kruna u julu. Javite mi, da mi pošaljete veću sumu novaca odmah, i redovno neka mi šilje u buduću. Brinem za Vasu mnogo, što mi se sam ne javlja. Vasu mi mnogo pozdravite. Sve vaše i vas mnogo pozdravlja. Snaja Mica Vase Ginića, Deligradska 19, Beograd. 22040-8

G. STEVI ĆIMOVIĆU, Ženeva. Molim vas zauzimate se, da mi se pošlje što prije novčana pomoć, jer sa mojim mužem ne mogu da dobijem vezu. Gledajte molim vas lijepo, da doznate gdje je i da mi odina novac pošlje, jer sam bolesna a pored toga djeca će da propadnu. Ljubica Milorada Raškovića, inženjera majora kći Pavla Jankovića, člana Kasacije, Jovanova 55, Beograd. 21989-8

G. PERI MLADENOVIĆU, blagajniku Uprave Fondova, Krk. Molim lijepo gospodina, da mi izvoli isprati što skorije svoju penziju, koju nisam primila od novembra prošle godine, broj knjižice 352, jer sam sa djetom bez ikakvih sredstava, i mučim se. Biću vam vječitno zahvalna Danica A. Stanojevića, biv. učitelja, Balkanska 39, Beograd. 21984-8

V. RADOVIĆ, Hotel Terminus, Geneve. Ja Milorada Tipsearovića, Bagnols. Hvala na izvješću o našem Stoli. Dostavite mi, da sam novac 150 kruna primila i da sam se češće i lično javi. Sa vašima ne mogu da dobijem vezu. Dušanu Lazareviću medicinaru, javite, da su njegovi zdravi: i da pošlje novac. Mi smo svi zdravi. Pozdrav Branka Blagojević, Kruševac, Weststr. 52. 21970-8

G. MILANU SAVČIĆU, inženjeru, Hotel „Post“. Najljepše vas molim gospodine, da mi od prihoda moga muža Voje Jankovića, dvor. stolar, koji radi za vas, izvolite poslati 1000—1500 kruna u ratama, što mi je neophodno potrebno. Unaprijed blagodari i pozdravlja vas Sofija Voje Jankovića, Knez Miletina 55, Beograd. 21963-8

Ma. DRAGOLJUB PAVLOVIĆ-BOJADŽIĆ, Ženeva. — Molim vas lijepo, da moje sime Ljubomiru Petkoviću-Dimčiću, dostavite slijedeće: Dragi sine Ljubol! Posljednju vašu kartu primili smo tačno prije mjesec dana, jako nas brine što se tako rećko javljate. Brine nas još i to, što se Bora lično još ni jedan put nije javio. Pišite mi, da ste svi zdravi, to me raduje, ali ako možete, javi mi, dali ko od vas što radi. Mi smo svi zdravi, hvala Bogu, kao i Ljubica sa djecom. Gina ide u drugi, a Andja u prvi razred. Lećko je ozdravio, Duško je dobro, a Slobodanku svi volimo i želimo. Mi smo se svi iz Čestina vratili kući. Ako možete, slikajte se, pa nam pošaljite slike, — ali vas svi. Ako što znate za kuma Iliju iz Erdeča, javite. Vaša mali Čaja, Antonija Petkovića-Dimčića, Kragujevac. 22080-8

Zürcher Bureau für Aufsuchung Vermissster, Zürich. Hvala na izvješću pod No. V. B. 42. Molim izvijestite moga sina Nikolu Bivolarevića, studenta, slijedeće: — Svi smo zdravi, ne brinite. Od gđice Ljubice dobili 3 karte i odgovorili. Novac pošaljite Tebi, Bošku i Vukašinu mnogo pozdrava od sviju nas, vaša mati Cveta G. Bivolarević, Katančeva ul. 2. Beograd. — U isto vrijeme molim Ciriški biro, da me izvoli izvijestiti za moga brata Marka Bivolarevića, vojnika zantlijske čete, I. poziva, dunavske divizije, pošto do danas nikakve vijesti ne dobili od njega, Darinka Bivolarević — Macinger, Prizrenska ul. 8, Beograd. 22231-8

Milanu Zdravkoviću Trčkicu, Ženeva. Novac sam primila. Svi smo zdravi. Za nas ne brini. Pita Bora, šta je sa Cveto-m. Milane, kaže Aleks, da su mu svi kući zdravi, s toga neka piše ujutro što češće. Pozdrav od nas sviju. — Molim vas g. Milane, ako možete, da dostavite moje muž Džuri Veličkoviću, zetu sircetarovom, da sam od njega dobila tri karte 15. septembra. Ja sam mu odgovorila kartama i oglasom, ali nisam više ništa čula o njemu, i neka se odmah javi, neka nas izvijesti o mome bratu Stevi, o kome nismo još ništa čuli. Što bude troška, naknadicu ja ovdje gdje Kati. Unaprijed zahvaljuje, Julka Veličković, Hadži Mustafina ul. 65, Beograd. 22233-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. M. B., za Antonija Mljukovića, poreznika. Prema oglasu moga muža Antonija, upućenog preko vas, koji je išao u „Beogradskim Novinama“ br. 290., molim vas, da ga izvijestite, da sam sa Zorkom zdrava, u našoj kući, u Beogradu. — Neka se javlja češće. S poštovanjem, Milka A. Mljuković, Pivarska ul. 32. (bredie Cetinjska 4.) Beograd. 22230-8

G. Zariji R. Popoviću, Ženeva. Molim vas, da se zauzimate, da mi se pošalje što više od Radivojejevog primanja, pošto sam bolesna, a u oskudici s djecom. Blagodari vam, Marija R. Ivković, Prishtinska ul. 24, Beograd. 22226-8

Dimitriju R. Hristiću, Krk. Dragi braće Dišo! Sve tvoje karte o tebi i Milici, da ste hvala Bogu zdravi, primili smo. — Pola je novac 202 kruna i 214 kruna primila; to je sigurno od penzije. Svi smo zdravi. Jova sa Lepom i djecom takođe. Ja sam sa djecom kod Polke, adresa tačna: Zorina ul. 88. Djeca ti ljube ruke, svi te mnogo pozdravljamo, tvoja sestra, Ljubinka Pomorišac, Zorina ul. 88, Beograd. 22223-8

Gospodinu Dušanu Jankoviću, apotekaru, Ženeva. Po vašem posljednjem oglasu u novinama, novac nisam primila. — molim vas izvijestite moje sinove. Blagodari vam i pozdravlja vas, Jovanka P. Stefanovića, Kraljice Natalije ul. 38., Beograd. 22221-8

Ilij Josinoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Kum Ilija! Molim vas, da se izvijestite za brata Milana, obveznika municione kolone, II. poziva, drinske divizije, da li je živ i zdrav. On nas je jako zabrinuo, jer od prije 4 mjeseca otkako se javio, do danas ništa ne znamo za njega. Ako šta za njega saznaš, javi nam, na čemu će mo ti biti mnogo blagodarni. Tvoji su zdravo i dobro, sa njima smo svaki dan. Mnogo pozdrava od tvojih i mojih, primili kao i od mene kuma, Ilije Ilića, Loznica. 22217-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Učtivo vas molim, da izvijestite Nikolu Ćimovića, kaplara u 3. četi, I. bataljuna, V. puka, I. poziva, da sam ja sa svima svojima živa i zdrava, kao i Evica, Sveta, Žarko i mali Zoran, i da njegovu počtu uredno primam. I zamolite ga, da se informiše za zeta Milana Mihailovića, jer nam je Boža javio, da je on umro. — Unaprijed blagodaram. Odgovorite mi preko ovog lista. Učtiva, Draga Kolarević, iz Loznice. 22215-8

Ilij Josinoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Nata i djeca zdravo su, ne brini za njih. Djeca vrlo dobro izgledaju, naročito Milosav. Molim te Ilija javi Dragomiru, da sam dobila njegove karte i neka mi odmah pošalje novaca, jer od plate ne primam ništa, a Iod Titomira. Sa Ivanja ništa ne primam. Leonida je zdrav. Neka se Dragomir češće javlja. 12. ov. ml. Nata ti je poslata pismo opširno i nekoliko karti. Javljaj se češće preko novina. — Mnogo pozdravi Dragomira, Miku, Vojni, Andru. Zašto se Andra lično ne javlja? Tebe zajedno sa svima tvojima pozdravlja, Olga Milojević, Loznica. 22214-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim vas g. Jovane, budite tako dobri, da me izvijestite. Šta je sa mojim sinom Milutinom M. Zivkovićem, djakom iz Kruševca, koji se ni do danas još nije javio. Zato smo u velikoj brizi za njim. Javite mi, da smo svi zdravo i dobro i neka se odmah javi preko „Beogradskih Novina“ ili kartom. Vječitno zahvalna Jelena Zivković, Bagdalastr. 26, Kruševac. 21960-8

STEVI ĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. G. Stevo! Jelena Nedeljkić iz Smedereva, majstorica kičana, nalazim se u Beogradu sa bratovim djetetom, za koga molim pomoć, otac djeteta Tasa Stefanović — Piperević iz Vranje sa sinom vojnič, žena mu Kata u Vranju još sa četiri sitna djeteta u velikoj sirotinji. Traži pomoć od vas. Blagodarna Jelena Nedeljkić, Mletačka 21, Beograd. 21996-8

Peri Iliću, apotekaru pri Kosovskoj bolnici, Prishtina. Brate Pero! Bio si nas jako zabrinuo, jer smo bili čuli, da si umro, ali tvoj oglas upućen g. Jovi, jako nas obradova, gdje vidimo, da si milom Bogu živ. Mi smo kod kuće svi zdravo i dobro, takođe i Ljubica u Šapcu i Dara u Jagodini. Ti nam se češće javljaj, da ne brinemo za tebe. Dobio sam prije 4 mjeseca sina, ime mu je Srbojub. Danas sam ti poslao preko Wiener Banke 100 kruna. Kad ti bude trebalo, traži da ti pošaljemo. Mnogo te vole i ljube svi naši, brat Ilija Ilić, Loznica. 22216-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, Za Jovana St. Ristića, majora. Dragi Jovo! Pročitala sam tvoj oglas u broju 275, mi smo svi zdravi. Za ovaj posljednji mjesec primila sam 3 pošiljke novca preko Peštanske Commercial Banke, dva puta po 146 i jednom 116 kruna. Ranije primila sam dvije pošiljke preko Wiener Bank-Vereina, jednu od 147.35 i jednu od 319 kruna. Bila sam u Čacku, majka je dobro, Kostu, Dragučina i Dušana izvijesti, da su njihovi svi zdravi. Pozdrav primi od nas sviju. Stakica J. Ristić, Gornji Milanovac. 21898-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim vas lijepo izvijestite moga muža Sretena Jovnovića, muzikanta kr. garde, slijedeće: Dragi moj Sreto! Tvoje dve karte dobila sam i novac od 134.55 kr. Molim te Sreto, šalji mi još, da sebe i djece snabdem obucom. Sala i ostale stvari u celosti i bez kirije iznela iz starog stana. Ovdje plaćam polovinu kirije. Moja i tvoja familija zdravi su. Naše krsno ime skromno ću sponentati. Ljube te tvoja Kosa Ivanović i Zorić, Kralja Milana 118, Beograd. 22337-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, Case 3545 MB. za Sina i Aleksandra Sevića, Voreppe — isere France. — Mili moj! Na sve se strane raspajat za tebičnog Vitomira, poreznika iz Loznice i Dragišu Pantekića sreskog pisara iz Požareva, jesu li živi i zdravi, još se nisu javili, pa su im familje u očajanju. Tetka sa Ružom i dječicom u Požarevu zdrave. Odmah me o njima izvijesti. — Zdrave smo i molimo Boga za vaše zdravlje. Mama i Milica vas pozdravljaju. Svesrdno vas pozdravlja Ijubi i grli vaša željna vas Ljubica S. Sevića, Cara Dušana 37, Beograd. 22331-8

G. ACI DINIĆU, Ženeva. Molim vas budite dobri, pa ispošaljite omda ovo moje pismo mome deveru: Mihailu Pešiću, ojakonu, Ajačio, Korzika. Drani Miko! Tvoje prvo pismo dobili prije dva dana i mnogo se obradovah samo se zabrinuh odmah što je: Dušan tako daleko otišao, kad dobih od kum Prekića kartu, da je čuo, da je Dušan pao s kola i prevredio se po glavi i da je prenesen u Afriku. To me je mnogo potreslo i zabrinulo, zato te molim Miko, odma me izvijesti, šta je to bilo s Dušanom i kako mu je sada, i neka mi piše Dušan preko tebe i onda će se tek uvjeriti, dal je ozdravio, s nestrpljenjem očekujem tvoj odgovor. Novac ako mu treba ti mu opet šalji po mogućnosti, jer mu ja odavde ne mogu slati, a tebi ću, kad se bude moglo vratiti. Majka, Mica i baba zdravi u Markovcu, mnogo vas sve pozdravljaju. Otac, (Vlada) je u Ugarskoj. Mejka prima polovinu oćevog prihoda. Molim te Miko izvijesti se za moga brata Zarka, o njemu ništa ne znamo, mnogo brinem, dal je živ i zdrav. Vukica, Danica i ja zdrave. Otac, majka, Kosa, Kalina, Jela, Nikola svi zdravi i sve vas mnogo pozdravljamo. Tebe, Ljubu i Dušana grle i ljube Vukica, Danica i Ruža i vas gospodin Aco, molim, da me izvijestite, šta je to bilo s Dušanom i kako mu je sad. Unaprijed vam blagodari. Ruža Dušana Pešića, Takovska 44. Oglase ću platiti zet Periši. 22255-8

G. STEVI ĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Geneve. Molim vas poradeti, da mi se pošalje moja pomoć iz ministarstva finansije. U oskudici sam. Veoma blagodarna. Jelena Drobniak, Kralj Milutina 16, Beograd. 22213-8

G-dji LULI MILOVANOVIĆ, Rue du Leman 4, Geneve. Od srca vam blagodaram, da ste moju kartu upućenu g-dji Pavličević, ispratili mome muž. Nedavno mi je stigla i jedna vaša karta od 25-VI. Najljubaznije molim vas, da pozdravite moga muža od Olgice i mene, i saopštite mi, da nas dvije živimo samo u jedinjoj želji, da se sa njim sastanemo. Od njegove ruke još mi ništa nije stiglo, što mi je mnogo žao. Jedno samo Vladino pismo Desi stiglo nam je. Je li on čitao moga dva posljednja oglasa. Mil. Tadiću? Dvije najnovije pošiljke novca, preko g-dje Vlajić 682 kr. i preko Soluna 526 kruna, primila sam. Zahvaljuje vam i pozdravlja vas Ana Pantelić Jurjić, Poslanička 47, Beograd. 22264-8

G. VELJI ĆIMOVIĆU, Ženeva. Kartom moga muža Pere Srećca, koju ste mi vi poslali primila sam. Hvala vam velika. Molim vas, da mi slijedeće dostavite: Dragi Pero! Tvoje karte i novac redovno primam. Molim te i u buduću šalji nam preko Zivka Todorovića. Novac nemaju davati svej'm drugovima, jer od njihovih vrlo teško dobijemo. Mi smo svi zdravi, za nas ne brini. Blaža nam se javlja. Zdrav je. Javljaj nam se češće, da ne brinem. Gospodinja Blaža te moli, da se raspita šta je sa Svetolikom Miloševićem, učitelj, rezervni pješadijski poručnik 2. čete 3. bataljona 8. puka I. poziva, koji se od jula mjeseca nikako nije javio. Ona ti unaprijed zahvaljuje i mnogo te pozdravlja. Prmi pozdrav od majke, sestre i žene Ljubice sa djecom iz Zuce. 22277-8

G. Dr. J. ZUJOVICU, Geneve. Ok-tobra pri-ah ti 4. karte, i oglas u novine. Ne brinite, zdrava sam. Od tebe dobi-h od 16. septembra, a i od 18. oktobra karu da-nas. Salji kao do sad, biće dosta, i fala. Živim u tvj m sobama. Draga je kod me-ne. Obilaze me čljbrj prijatelji a i uku-ćani su dobri. Mlaka će doći na zimovari-je, čka vino da proda. Brine za cijcu, šo ništa o rji a ne zna. Kaži im, da pišu. Mnogo pozdravlja tebe i sve njih Sofija Bučovička, Resavska 13, Beograd.

22272-8

G. JOVANU PREMOVICU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas teća Jovo, dojavite ovaj oglas našem Mladragu u Nici: Mili moj bratle! Došli smo do tog uđenja, da naše karte, koje vam slamo ne dobijate. P. sljedn e vije t imamo od vas još kad javiste za nesretnog Dušana, njegova nas je srnt mnogo potresla, i zača'a naše brige, za vama svima koji ste tamo. Naše su mo-molitive upućene gospodu Bogu molci se za sve vas, da vas sačuva žive i zdrave. Vas sviju mnogo smo se uželeli a naročito oca, jer n mnogo navi-ko, da on toliko dugo ode od kuće. Ti si bar u mogućnosti da nas što češće preko „Beograd. Novina“ izveštavate o vašem zdravlju, i tvoju sliku pošaljete. Baš na i Acnu si ku došli smo, vrlo nas i mnogo obolavalo (d novo izg daju). Kaži Oci, u vob dobro računao u Milanu i Mi-ladnu, jer za njih mnogo brinemo. Oca nam je obe-ćao, da će poslati, što veći spak Rekovtana u Krushevca, o Milanu Jovanoviću Sibinom sinu iz Krusheva, i drugu, koji su žvi a koji nrnli, jer je svaki rad da čuje za svoje, za to mu kući, da odmah nići. Kad pročitaš svoj oglas odmah nam od ovori jeste li zdravi. Tvoju sliku željno očekujemo. Mi smo svi z ravi, za nas ne brinite. Sve vas mnogo pozdravlja i Lubi tvoja sestra Juca S. Perićeva, Rekovac. 22282-8

G. JOVANU PREMOVICU, Z. zeneva. — Molim izveštite me kartom ili preko ovih novina, da li su slijedeća lica iz Potočea u životu:

Mihailo Djokić, XV. puk, III.; Božin Stanojević, XX. puk, III.; Božin Dajić, XIII. puk, III. bat., I.; Božin Dajić, XIII. puk, I.; Stojadin Pavlović, XV. puk, I.; Stojan Milosavljević, XIII. puk, I.; Svetomir Milošević, XIII. puk, I.; Dušan Mladenović, XV. puk, I.; Dragutin Jakovljević, XV. puk; Blagoje Vejić, komor 2 ja pri štabu XV. art. p.; Milja M. M. Ivanović, XIII. puk, I.; Radislav Arsić, XIV. puk, II.; Dragoljub Kostić, VIII. đunavska divizija; Sava Petrović, komandirja vel kog motovskog trupa, III. odreda, šumad j ke d vizije; Aleksandar Ste-vić, obveznik VIII. poljske baterije, III. divizion, đunavske d vizije; Svetislav Nikolić, komorđija XIII. puka, II. poziva, trupne komare; Dragomir Šmit, XIII. puk; Radislav Milošanović, komor. dopun. artiljer. timoč. baterije; Svetislav Stanoje-vić, konjanik kralj. garde; Milja Miletić, žand. kumanovskog odreda; Dragutin Mitojević, poslijednja odbrana mladića; Stojan Kolić, XIII. puk, IV. bat., I.; Simion Dimitrijević, posljednja odbrana mladića; Milutin Milosavljević, poslij. odbrana mladića; Petar Mitrović, komor. vel. mostov. trupa, šumad. divizije; Božin J. Savčić, komor. vel. mostov. trupa, šumad. divizije; Mi-lan Zivković, V. art. puk, I. bat., I. d viz., T. D.; Stanišav Gajić-Todorović, komor. štabu XV. pu-ka, II. poziva; Bogdan Arandjelović, narednik XV. puka, I.; Mihailo Savić, posljednja odbrana staraca; Pavle Savić, posij. odbr. sar.; Zvadin Lušić, posljed. odbr. staraca; Svetozar Dimi-trijević, posljed. odbr. staraca; Milan Todorović, posljed. odbr. staraca; Jovica Đurić, XV. puk, III. poziva; Stevan Mletić, posljed. odbr. star.; Dobrovoje Jovičić, posljed. odbr. mladića; Mi-ladin Antić, bolničar pri XIV. puca, II. poziva; Miloslav Vasilević iz Č. p. nava, narednik XIII. puka, II. poziva. Sva su ova lica služila po glavio u timočkoj diviziji. Za što brži izveštaji molim Milan Popović, sveštenik iz Potočea, krcis Knezeva, Dec. 8. 1916. A. 1463-8

G. STEVI ACIMOVICU, Hotel Terminus, Zeneva. — Prema vašem zahtjevu u „Beograd. kni Novizama“ br. 275, čast mi je vas izveštiti, da budete tako dobri, da kod nadležnih poradi-te, da se dole označenim pošalje novčana pomoć, jer su u oskudici bez novčanin sredstava i to: Zivani Stanića iz Valjeva sa dvoje djece i starom majkom, posve je sirota, muž joj je poginuo, 1913. godine, invalida nije riješena; Marica Stan-ković-Zivković, Valjevo, sa dvoje djece, posve je sirota, njen sin Đane 1914 god. poginuo, in-valida nije riješena; Boriki Pavlović, Valjevo, akonto njene invalide po rješenju vojno-invali-dskog suda br. 7012/913. god., u 860 dinara go-dišnje; Mari Popović, Valjevo, akonto invaldi-vo po rješenju valjev. prvostep. suda br. 3048, 1915. god. u 945 dinara godišnje; Stojanji Jovan-ovića, akonto invalide po rješenju invalid-skog suda br. 5648, i muzičkog fonda br. 3.40, 1913. god. u 780 dinara god.; Kristin Zeljica, Va-ljevo, akonto invalide po rješenju valjev. prvost. suda br. 3946, 1915. god. u 360 dinara god., koja ima 3 djece mladih; M. Ilevi Z. Jordanovića, Valjevo, na ime plate njenoga muža Zivka, koji je bio prije rata čvar sumra pri načelstvu okruga valjevskog sa 100 d. n. god., koja ima 4 ma-e djece; M. Ilevi L. Mijaković, Valjevo, akonto plate njenoga muža Luke, ložača srpskog drž. željez.; Miki Vorgički, Valjevo, akonto plate, muža joj Nikole, konduktora željez., koja ima 5 djece. Sve vam unaprijed blagodare. S poštovanjem, Lazar Nikolić, ekonim, Valjevo. 21816-8

G. CHRISTODULO, advokatu, Zürich. Vašu i tetke vaše kartu primila sam. Javlji te mi, da ste g. Djokiću pisali, da mi no-vae prati. Neznam, kad ču taj novac pri-miti. Novac mi j: jako potreban. Vami je poznato, da j: Lelini i tačin otac M. I. An. A. Tomić, penh. umro 2. jana 1914. godine, penzija njihova nije regulisana kod suda zbog rata. Njihova bi penzija iznosila do sto dinara n: sečno. Molim vas poradi-te, da im se od te njihove penzije što prije novac pošalj, pošto trpimo oskudicu. Va-ši su zdravi, kuća vaša veš teče kao i rje-gove braće u potpunom su redu, kao i kuća Ruže Barberi. Liza j: u kući. Izveš-tiće g. Dr. Vučiću i Čoha j: ča, da sam novac preko Wiener Banke primila za u-dovu K. Popovića i Ljube Stefanovića i novac im predala i Radka je od g. Ta-dića novac primila. Sve vas pozdravlja va-ša Maca Barlovac, Dobračina 18, Beograd. 22319-8

JOVANU PREMOVICU, Zeneva. — Učtivo vas molim, za izveštaj dolo imenovanih lica iz sela Vučkovića, srez pocerški, okrug podrinški: Sve tvakovu iz najveće blag. d. arnost podnosi-mo: Milan Milinković, glavni intendantski voz, I. od-j. timočke divizije, II. poz.; Dragomir Milinković, V. poziciona baterija, II. poz.; Boža Kuzmanović, konjanik mitaljevske odjeljenj, II. konjij. puka, II. poz.; Andrija Jeličić, bolničar I. rez. bolnice, XVII. puka, svi iz drin. divizije; Mhailo Milin-kočić, ekonom, regrut VI. li XVII. puka; Čedomir Kuzmanović, Boža Jeličić, Milivoje Antonić, Ste-ven Makić, svi su posljed. regruti drin. divizije. — Svi njihovi su žvi zdravi, i u ime sviju pozdravlja ih, S. Milinković, koji daje odgo-vori na adresu Darinke Terzićeve, Poljska ul. br. 30, Sabac. 21048-8

G. MOMCILU PASTROVICU, Zeneva. Prije mjesec dana sam se na vas obra-tila jednom kartom, a sad vas molim, da me kartom iz j: štite, dali ste istu dobili. Dalje vas molim, da Milena odmah izveš-tite slijedeće: Dragi Milene i Miko! Juče dobih, poslije 3 mjeseca 324 kruna. Ne mogu da zanisim drugo do to, da j: to novac za zimnicu poslati naknadno kao što i u tvj m kartama javljaš. A da je 612 kru-na tamo zastalo. Do sad sam primala re-dovno svaka dva mjeseca 612 kruna. Ja sam ti bezbjež karata i pisama javljala, da mi j: to mako za život, kiriju od novem-bra moram jednu trećinu plaćati. Zato ne-moj na dva mjeseca već svakog mjeseca mi šalji po 400 kruna, a po neki mjesec može i malo više da nam se šalje. Dada i Ol-gina č j ka zdrava, javi. Ljube vas i prie Vuka i L. la Stefanović, Ne nanj na 3 Beo-grad. 22273-8

G. JOVANU PREMOVICU, Z. zeneva. Molim vas budite dobri i javite slijedeće moje bratu generalu Vladanu Kondiću: Preko prij. primila sam dva puta po 200 kruna. Hvala ti, molim te šaj redovno, Od Ane njesce dana nemam giasa. Sestre iz Niša izv. štite su me, da su primile dva puta po 300 kruna. Prija ni javlja, da im j: poslala i po treći put 300 kruna, ali od njih još nemam izvješa., da su dohle. Sa njma teško dobijam vezu. Zbog godiš-nj-g pomena, molim te, odmah nam javi datum, ka j: naš mili M. Sa poginuo, i iz-vj štiti nas za teča Milana Djurdjevića, koji se nikako ne javlja. Od djece rukoljub, a tople ti pozdravje od sesre. Va a g. Premoviću, mej: poštovanje i blagodar-nost. Sofija Dr. Atanasijević, Vidinska 49, Beograd. 22301-8

G. JOVANU PREMOVICU, Z. zeneva. Molim iz j: štite me o slijedećim licima iz sela Sv. J. ova, da li su živi: Dragutin Ivan-ović, bolničar 2. pojske bolnice 5. pu-ka, Desimir Marković, poslijednja odbrana mladića. Zvadinu Vaskovču, sprovodnik zarobljenika. M. Iji Zavrakovču 20. ka-drovački puk. Borislav Sazdić, sprovodnik zarobljenika, regrut. Stojan Đ. ord. ević, spro-vodnik zarobljenika. Ljub. savu Vaskoviču, sprovodnik u 2. rolj. nika, regrut. Živojin Mojsilović, sprovodnik zarobljenika, regr. Živojin Jovanović, 2. poziv dopunski 13. puk 3. b. 1. i Svetislav Đatić, broznetna baterja krajnskoga odreda. Mi. orad Djo-rđević, 3. poziv šofer 15. puka tim. div. Dobrosav Gajić, mitaljevske odjeljenje 15. puka. Miladin Gajić, pionersko o. Jel. 15. puka. Vladim. Gajić, posljednja odbrana staraca. Stank. J. Josimović, 14. p. 3. b. 4. i Zivadin M. Ilenković, sprovodnik zarobljenika. Svetomir Marković, sprovodnik zarobljenika. Radislav Zivković, komandirja, svako pri 15. puca. Božin Milošević, po-silni pri štabu 15. p. t. d. Dragoslav Manc-jlović, 15. p. t. d. i M. I. N. Jakovljević, 15. p. 1. b. tim. dav., objca na vjerovatno u Rumuniji. Božin Radojević, bojna komora 13. p. Čedomir Anastasijević, podnarednik 15. p. Za odgovor molim Milan Popović, sveštenik potočki (Kr. Kruševac, Brk. Bačina). A. 1463-8

ZIVOTI P. VIDICU, Zeneva. — Dragi sine! G. Kostu Aleksiću kaži, da mu neki zaboraviš na pažnju, koju ti je učinio. Zar toliki moj prijatelj ne mogao se odazvati mojoj želji. Kostu zahvalju-jem i na posljednjem oglasu. Oveselilo je mnoge porodica, a to mi i žveta dužnost nalaze. Izvjesti me, jesu li žvi: Milan Hadžić, učitelj Petrički, pisar đunavske municione kolone, I. poziva i Mihajlo Janjić iz Petnica, XVII. pukovska trupna bolnica, I. poziva, drinske divizije. Za ova prono se glas da su umrli. Živko Mhajlović iz Klinec, III. eskadrona, drinski konjički puk, I. poziva; Danilo Jakovljević iz Robaja, profinjant kolona, II. odjeljenje, I. poziva, drinske divizije; Radojević Vidić, III. četa, IV. bat., I. poziv, V. puka; Milorad Marković iz Petnica, I. četa, III. bat., I. puka i Miloš Marković. Familije gornjih kod kuće zdrave su. Mole te za izvješće ovim pu-tem. Oglas u br. 281. tebi upućen od strane Aleksandre Dematovič, iz Leća prija Čvetina. G. p. čitajte Savića i Gojkovića izvjesti: novac poslati preko Bečke Banke primili i predadob upu-ćenima, na što im zahvaljuju. O Milanu iz-vještam sam, da nije živ. Ti me ne izv. štavaj Pavle M. Vidić, trgovac, Valjevo. 22.99-8

G. STEVI ACIMOVICU, Zeneva. Za Antonij. Deimirovića profesora M. I. Aco, izvjesti g. Telebakovića, da je gospodja dobila drugu pošiljku novaca pr ko Wien-er Banke 480 kruna. Gospodja sa djecom zdrava j:, za njih nek ne brine, nek pazi sebe, i nek čuva svoje zdravlje, jer im je nj: govo zdravlje najdragocijenije. Da se javlja češće, da nije g-dja u brizi. G-dja ga mnogo pozdravlja, a d: ca ljube svoga oca. Molim te Aco što prije dostavi Telebakovi-ću, i da nas iz j: štite. Reci Miladinu, da se raspita za ove vojnicke molit otac Joca Kiselčić iz Vrela. Jedanput su se javili 14. IX. od onda nisu više, pa je u brizi. Djerdje Kiselčić korjenik I. poziva, 2. puka I. es-kadrom korij. diviz. i za sinovca Aleksan-dra, vozar 2. ocljenje intendantski voz. drin. div. i ako ste u mogućnosti, da im date po 60 kruna i nas izvjestite. On će nam odmah položiti 120 kruna. Sa Stoj-nom sam zdrava, ne brini, pišem ti često. Javljaj se ti češće. Poslijednje Miladinovo pismo, dobili su. Ljubi te tvoja Dosta A. Delimirović, Ub. 22212-8

G. JOSIFU JOVANOVICU, Zeneva. — Mo-lim vas izveštite mog oca Jedinimira Milošan-ovića, vojno-administrativnog činovnika iz Kra-gujevca, koji se evakuirao sa štabom šumad. oblasne divizije i Miodraga i Dragoljuba-Benu Mi-losavljevića, st. inres, inače dijake podoficior-officire u II. bat., II. pjesad. aktiv. puka, moravske di-vizije, I. poziva, koji su sa svojim jedinicom evakuirali: Da su im djeca, odnosno braća i sestre svi zdravi kod stica Sime Miličića, da no-ve što prije pošalje i da se što prije javi na svima na donju adresu. Unaprijed zahvalan Mihailo J. Milošanović, mat. pisar opšt. Bruske. G. JOVANU PREMOVICU, Zeneva. — Molim vas, izveštite ove srpske vojnike, koji su iz-veštene familije, da su oni žvi: Radoša Lazarevića iz Igraša, kod Bruska, kući su mu zdravi svi: da javi za brata Blago-

Milana Vučkovića iz M. Vrbnice, kod Bruska, da su njemu i Mlka ču svi zdravi kući i d javi za nastanila i druge vesice i Luomira Vučkovića. Nastan Kozica iz Ribara i da javi šta je sa Nikolom Kozicem. Vojina Živkovića i Radeta iz Zunja, da su im svi zdravi kući. Miloša Stanojevića iz Drtevac, da su mu svi zdravi kući. Hranislava Stanojevića iz Bruska, da su mu zdravo i da javi šta je sa Miđžom i Lekom. U ime njihovih familija blagodari M. Milo-šanović. CVETKU JELICICU, Zeneva. — Molim vas, izveštite se od g. Bore Milutinovića, v. eskog pisara, šta je sa mojim sinom Nikolom Petrovi-ćem, koji je se kao sreski služitelj, evakuirao sa njim, do sada za njega ništa ne znam. Molim za najhitniji odgovor. Unaprijod blagodarani Mi-hailo Petrović iz Zuljaka. HRHSTINI RADOJKOVICU, Rae Lean Jaquet No. 14, Zeneva. — Dragi Tinol Za čudo mi je, da od mene ne dobijate pisma, zna da vam ja vrlo često pišem. Onomad sam dobila vaše fotografije, pisma i kartu. Vid m da Caca i Rada najbolje izgledaju, a vi drugi svi ste slabij, a naročito ti. Manje sekiracije. Sve vas pozdravlja i Ljubi Dana sa djecom.

DOBROSAVU DOMANOVICU, uređniku „Ku-rrira:“ i ŽIKI MOSKOVJELICU, advokatu, Zeneva. — Molim vas, izveštite Milana Geoman-ka, kapetana I. čete, II. bataljuna, XII. p. č. 2. puka, II. p. zva i Vlad. Sava Moskovjčević, podnarednika IV. čete, III. bataljuna, V. prekobrojnog puka, kombinovane divizije, da su im kući svi zdravi, da za njih ne brini i što prije, da se javi kući. Vaš stovao Sekula Moskovjčević. A. 174-8 NIKOLI JELICICU, Zeneva. — Molim vas, izveštite Ljubisava Kneževića, da smo ja, Dragi, Mla i Verica zdravi u Brusu, a Jelisaveta sa Miljom i djecom takodje zdrava u Blacima. Novac smo primili 200 kruna. Unaprijed zah-valna Ljubica Knežević.

Mh. II. Ristić, - Čučak.

G. JOVANU PREMOVICU, Zeneva. — Molim, izveštite g. Dobrosava Dimitrijevića, mo-nopol. nadzornika iz Djed. elje, da sam zdrava, da mi novac odmah pošalje, jer sam u noveć-noj oskudici i da me izvešti, šta je sa mamom i Vasom? Blagodari unaprijed Vojska D. Lazieva, Burnaz Š. Čučak. R. 455 G. STEVI ACIMOVICU, Zeneva. — Poštovan-je gospodine! Učtivo vas molim, dostavite slijedeće Zivanu Kneževiću, okružnom blagajniku, Krf: Mili naš tatal! Tvoje pismo od 15-7 i kartu od 3-11. primili smo 18-11 i više ništa. No-vač smo dobili i to: 22 kr. 22-7, 130 kr. 13-9, 217 kr. 21-11. po novom i din 200 od Nauma i din. 100 od gospodje Kaje. Molimo te, čuvaj sebe i češće se javljaj, jer svaki izvještaj o tebi donosi nam mnogo radosti. Za nas ništa ne brini. Svi smo zdravi, samo nam po mogućstvu novac šalji redovno, jer Andra je odsutna a kod drug-ih ne možemo dobiti. Svoj dobrog i miog tatu mnogo pozdravljam i ljube: mamo, Andja, Bata i Brana. G. Acimoviću mnogo zahvaljuje i du-boko poštuje Milica Živ. Kneževića, Habsburger-strasse No. 3, Čučak. R. 470

G. DJOKI KOSTICU, sudiji, Zeneva. — Molim vas, dostavite mome mužu Boži Tucako-viču, p. pukovniku: Da smo zdravo. G. Anto-nijević mi je javio po g. Nikoliću, da mi novaca poslati ne može. Javljam mome mužu, da u bu-duće bude uvidljiviji kome treba dobro činiti. Ja i djeca molimo ga, kad go-podina nje osjetio naše prilike, u kojima se nalazimo, da svake oba-veze prestanu prema porodici Antonjevića, ako je novac davao, u buduće neka ne daje. Novac odmah neka pošalje. Pozdravljamo ga, a vama blagodari Natalija B. Tucakovića, Čučak. R. 462

MITI RADOVANOVICU, Zeneva. — Poštova-ni gospodine! I po drugi put vam najljepše zahvaljujem na izvještaju o mojim sinovima: Vlastimiru i Gojku kao i o zetovima Najpe-rije vas molim, da im postavite slijedeće: Mili moj: Sretni smo što ste nam žvi. O nama ne brinite. Javljajte se češće, jer smo tala najsrećniji. Naši su svi zdravo. Šta je sa ujakom? Jako brenem za njih. Javite za Živka i Boru šta je sa njima? Sve vas ljubimo i pozdravljamo. Vaša majka Natalija Jovanović, Lihtenštajnstasse No. 14, Čučak. R. 453 G. DJORDJU KOSTICU, Zeneva. — Poštovan-je gospodine! Vašu kartu, u kojoj me izveštavate za mog muža Milena Darijevića, trgovca iz Ča-čka, dobih na sam dan moje slave, koja meje neopisano obradovala, jer već 14 mjeseci, kako za njega ništa ne znam. Ja i moja djeca bićemo vam zahvalni, dok smo žvi. Takođe zahvalju-jemo i g. Iliću i molim vas, dostavite Milenu Kijeđeviću: Dragi Milenko! Poslije 14. mjeseci, kada sam već bila izgubila nadu, dobih izvješće da si živ, na dan naše slave. Srećna sam, kad sam to čula. Javi se ako možeš, da ne brinem. Ja i djeca mnogo te pozdravljamo. Tvoja Soja. R. 469

G. STEVI ACIMOVICU, Zeneva. — Mihailo P. Cvrtić iz Rožaca, srez ljubički, okrug rudni-čki, molim za izveštaj o svojoj braći: Radojici Gavriloviću, obvez. II. čete, II. bataljuna, X. puka, II. poziva i Radecku Gavri-loviću, obvez. II. čete II. batalj. X. puka, I. poz.; Gaji Gavriloviću, obvezniku I. čete, III. bataljuna, XI. puka, I. poziva i Radislavu Gavriloviću, regu-tu I. part. X. puk. okr. komande. Neka oni javi ako koji šta zna jedan za drugom. Mihailo je kod kuće. Svi smo zdravo. Milosav Bulija iz Viče, srez dragačevski, okrug čačanski, molim za izveštaj o svojoj braći: Milenu Buliji, obvez. mitaljevske odjeljenja, X. puka, I. poziva i Radojici Buliji, komandirji X. puka, II. poziva. Jelisava Bulija iz Viče, srez dragačevski, o-krug čačanski, molim za izveštaj o svome sinu Velimiru Buliju, naredniku mitaljevske odjelje-nja, X. puka, I. poziva.

Simana Bojčić iz Lopača, srez dragačevski, okrug čačan k, o o j za z. eštaj o nj nom jevu u Savku Bojiću, obvezniku X. puka kadrovskog. Aleksije Božović iz Živice, srez dragačevski, okrug čačanski, molim za izveštaj o svome sinu Vitomiru Matoviću, obvezniku I. dopun. batalju-na, X. puka, I. poziva. Jelenka Pročić iz Nepsatora, srez dragačevski, okrug čačanski, blagodari na izvještaju o svome mužu Dragutinu Pročiću, podnaredniku IV. čete, I. bataljuna, X. kadrovskog puka i molim da ga izvjestite, da su kod kuće svi zdravo. Neka se on češće javlja.

Darinka Marković iz Kukida, srez travski, okrug čačanski, molim za izveštaj o nj nom sinu Miloradu Markoviću, obvezniku posljed. odbrane mladića XII. pukovske okružne komando. R. 454

Gospodinu ADAMU DJERMANU, Ze-neva. Molim vas lepo, da mi jav te za mo-ju ćerku, koja je činovk Narodne Banke, Natalija Manojlović, rođena Bor. sav. ević, gdje se nalazi i da li je živa. Ujedno vas molim, da raspitate i za mog sina Bori-voja Jove Bor. sav. ljevića, b. v. šeg trgovca iz Užica; on je činovnik ministarstva fi-nansija pri poreskom odeljenju. Čuli smo, da je u Marselju; p. štite mu ako vam je moguće, da nam se lično on javi i moja ćerka Natalija. Ja ću vam sve troš. ove priznati. U naprijed vam osem blagoda-dama, Ljubica Borisavljević, Cara Uroša 38, Beograd. 22349-8

Jov. Stojanović, --- Kragujevac

JOVI PREMOVICU, Zeneva. — Za Mijka Ni-kolića, pjesad. kapet. I. klase, XIII. puka, III. poziva. — Jedan izvještaj o tebi primila sam. Zdravo sam sa djecom u Kragujevcu. Što prije pošalji novca, jer sam u oskudici. Pozdrav-je u od sviju. Vama g. Premoviću blagodari Todor Nikola, Rudnička 3, Kragujevac. J. 176-8 ALEKSI ROBIČEKU, Solun. — Za Milana Milutinovića, poručnika, adjutanta željezničke inspekcije. — Dragi Milane! Zasto se ne javljaš? Mnogo karata i oglasa sam poslala. O govora ni-sam dobila. Molim što prije pošaljite novca, izdati se veliki. Ovdje pozajmice ne mogu dobiti. Dva mjeseca bila sam bolesna i sva sredstva iscrpela. Mama i ja pozdravljamo. Tebe voli tvoja Živka. Vama gospoline Loh. e k. blag duri Živka Milutinović, Ljubičina 7, Kragujevac. J. 177-8

DUSANU JANKOVICU, Zeneva. — Za Lju-bomira Vranića. — Primila sam 280 kruna. Zdra-vo sam sa djecom. Brala je kući. Pošalji novac opet do slave, zimnica me dosta košta. Šta je sa Milanom? Svi te pozdravljaju. G. Jankovića, blagodari Angelina Vranić, Kragujevac. J. 178-8

JOVANU PREMOVICU, Zeneva. — Molim, izveštite Mladena Ognjanovića, šumara iz Borta, štab kombinovane divizije, da su njegova Zena Leposava i djeca u Bortu zdravi. Primila 117 kr. 80 na Blagodari Sreten Petrović, Kragujevac. J. 179-8

ŽIKI ZLATICU, narodnom poslaniku, Zeneva. — Novac dobih, da li šalje Dragoljub? Neka pošalje još i javi se preko „Beograd. Novina“. Zdravi smo. Pozdrav. Mileva Petrović, Grac-— Kragujevac. J. 178-8

Gosp. JOSIFU JOVANOVICU, Zeneva. — Za Miletu Vasića, Krf. — Izveštaj od Josifa Jovan-ovića, Dragutina i Stojanovića, primila sam, kao i prvu partiju novaca 313 kruna. Ja i majka, kao i Lale žvi smo i ziravo. Mnogo sam se zadužila. Molim, izveštite me, da li je živ Vasa Novičić, inžinjer iz Kragujevca. Pošalji sliku. Svoj gospodi na izvještaju blagodari-m. Tebe pozdravlja Zorka, Milete Vasića, Glavna 89, Kragujevac. J. 181-8

JOVI PREMOVICU, Zeneva. — Molim, izveš-tite se preko Tihomira Pavlovića, maturanata u Francuskoj, gdje je i kada umro moj sin Milan Pavlović, djak V. razreda gimnazije, Tihomir da pošalje sliku i javi se. Blagodari Petrija Pa-vlović, Zorina 3, Kragujevac. J. 182-8

JOVANU PREMOVICU, Case 3545, M. B., Zeneva. — Za Dragoljuba Atanackovića, arti-ljerijskog kapetana iz Kragujevca. — Javljam se preko novina, sretna slava, pošalji novac odmah. Tvoja Bosa Atanacković, Moravska 45. J. 183-8

JOVI PREMOVICU, Zeneva. — Molim izveš-tite me, da li su žvi nize imenovana lica: Dragoljub Vukomanović, obveznik marvone bol-ice, šumadijske oblasne divizije i Stanišav Vuko-manović, regrut I. čete, I. bat., I. prekobrojnog puka, kombinovane divizije, oba iz Donje Sa-bante; Velimir Vulović, kaplar IV. bat. rje, hau-bičkog puka i Dmitar Vulović, obveznik bolni-cke čete, šumadijske divizije, I. poziva, oba iz Oplanica. Blagodari Jov. Stojanović, Glavna 114. J. 181-8

JOSIFU JOVANOVICU, Geneve, Vieux Gre-nadiers 17. Vašom ljubaznošću primili smo iz-vještaj o našima. Vaša karta donijela nam spo-kojstvo. Nadam se da će te u buduće isto činiti. Javite tati slijedeće: Dragi naš tatal! Sretno smo bile kada dobišmo povoljne vijesti o vama preko gosp. Jovanovića. Uvijek zdrave od va-šeg odlaska, imade dosta teskoća, a to nas i sad čeka. Novac nam blagovremeno pošalji. Soju po-možemo, slaba je u Vranji. Dragomir novac da šalje. Ljubi reci, šta su njegovi zdravi. Uvijek mi-slimo na Vas i želja nam je da dodjete zdravi. Sve mnogo pozdravljaju i vole Vaše Ljuba i Cana. J. 185-8

JOVANU PREMOVICU, Zeneva. Molim da dostavite mome mužu Veljku Saponiću: Dragi Veljko! Ja djeca kao i svi naši zdravo smo, ne brini. Od tebe dobih 10 karata. Sad već mje-sec dana ne dobih ništa. Novac, koji si poslao do-bila sam četiri puta 1944 kruna. Javi, jes li još moja fotografija za dj com? Poslala sam još prije dva mjeseca i nekoliko karata. Javlaj se preko novina. Mnogo te pozdravljaju i vole tvoje, Dule, Bata, Dragomir i tvoja Kosa. Kra-gujevac 21/XI. J. 186-8

JOSIFU JOVANOVICU, Zeneva. Molim, da me izveštite za Mirka Skekića, puškara IX. puka, I. poziva i Zivana Ristića, komesara mesarske čete šum. div. I. poziva. Nisu se do sada javili. Pozdravite Aleksandra Miloševića. Blagodari, Da-rinka Jovanović. Kragujevac, Palulda 82. J. 187-8

JOVANU PREMOVICU, Geneve. Molim javi-te pupkovniku Pantu Djukiću u šumadskom artiljerskom puču I. poziva, da su njegovi kod kuće svi žvi i zdravi, da im veću sumu no-vaca odmah pošalje. Da javi šta je sa: Dragolju-bom i Velimirom Jovičićem i Velimirom Petro-vićem iz Novog Milanovca. Njihovi kod kuće zdravi Leposava Djukić. Kragujevac, Jovanova ul. br. 50. J. 188-8

JOVANU PREMOVICU, Zeneva. Molim izveš-taj o Dragoljubu Vasieću, kaplaru-šaka žiji šum-konjičkog divizionu, Vladimiru Milanoviću, kaplaru II. eskadrona, III. konjičkog puka i Schimira Milinovića, redova IV. čete, IV. bat., XII. puka, svi iz Brama, i Dragoljuba Ivanovića, redova I. četa, III. bat., XI. puka, II. poziva iz Dobro-vođice. Blagodari, Jov. Stojanović. Glavna 114. J. 189-8

Gružanska 28, plata 111. — dinara; Peiko Vučk-ović, St. Novaka 11, plata 143. — dinara; Branislav Mihajlović, Beogradska 46, plata 91. — dinar; Pe-tar Simić, Matičarska 49, plata 156. — d nara; Sava Jovanović, Beogradska 20, plata 231. — dinar; Svetislav Radivojević, Sudska 5, plata 104. — dinara; Miroslav Misković, Fijalova 82, plata 62. — dinara; Milutin Popović, Stanićna 105, plata 104. — dinara; Mihajlo Dragčević, Glav-na 165, plata 166. — dinara; Stevan Tavarović, Blagovještenska 5, plata 117. — dinara; Živojin Ilić, Kraljevska 49, plata 104. — dinara; i Mi-lutin Jovanović, Jovanova 96, plata 130 dinara. Majstori i radenici d. eernice: Vla-dislav Filipović, Visnjčieva 5, plata 166. — dnara. Radosav Barjaktarović, Lepenička 37, plata 166. — dnara; Stevan Zivković, Sulrova 8, plata 166. — dinara; Vladimir Vasiljević, Kraljevska ulica, plata 130. — dinara; Mak im Mienović, Balkan-ska 8, plata 166. — dinara; Todor Lazarević, Uči-tejska 52, plata 130. — dinara; Ilija Vojinović, Kraljevska 47, plata 156. — dinara; i Vukašin Mi-lojević, Sretenska 8, plata 130. — dnara.

Majstori i radenici sedlarnice: Bo-ško Stamenković, Kraljevska Marka 26, plata 166. — dinara; Aleksa Pavlović, Djakonova 2, plata 156. — dinara; Niko a Nedeljkić, Turška 35, plata 136. — dnara; Velimir Simović, Ma-džarska 20, plata 156. — dnara; Vladislav Rado-vojavljević, Beogradska 27, plata 166. — dnara; Sima Popović, Kraljevska 21, plata 161. — dnara; Radmilo Djordjević, Vi. štaka 23, p ta 130. — di-nara; Čoda Mirović, Kraljevska c 6, p ta 156. — dnara; Mihajlo Janošević, Glavna 93, plata 156. — dnara; Rade Djokić, Kraljevska 63, plata 166. — dnara; Djo. d. e. Stojanović, Sarajlna 2, plata 166. — dnara; Ivan Gavrilović, Boracka 24, plata 166. — dnara; Kostja Dimitrijević, Ma-džarska 14, plata 117. — dnara; Milan Todor-ović, Turška 46, plata 104. — dnara; i Ljubomir Saramančić, Zeljeznička 25, p a a 156. — dnara. Majstori i radenici kovačnice: Mi-hajlo Ilić, Djakonova 2, plata 130. — dnara; Boži-dar Petrović, Učiteljska 60, plata

